
Sesijas dokuments

A8-0388/2017

30.11.2017

*

ZIŅOJUMS

par priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un bērnu starptautisko nolaupīšanu (pārstrādāta redakcija)
(COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS))

Juridiskā komiteja

Referents: *Tadeusz Zwiefka*

(Pārstrādāšana – Reglamenta 104. pants)

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- **I Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
- **II Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
- **III Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

Grozījumi akta projektā

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti divās slejās

Svītrotās teksta daļas iezīmē *treknā slīprakstā* kreisajā slejā. Aizstātās teksta daļas iezīmē *treknā slīprakstā* abās slejās. Jauno tekstu iezīmē *treknā slīprakstā* labajā slejā.

Pirms katra grozījuma ievietotā informācijas bloka pirmā un otrā rinda norāda uz attiecīgo teksta daļu izskatāmajā akta projektā. Ja grozījums attiecas uz spēkā esošu aktu, ko paredzēts grozīt ar akta projektu, informācijas blokā papildus iekļauj trešo un ceturto rindu, kurās attiecīgi norāda spēkā esošo aktu un atbilstīgo teksta vienību tajā.

Parlamenta grozījumi, kas sagatavoti kā konsolidēts teksts.

Jaunās teksta daļas iezīmē *treknā slīprakstā*. Svītrotās teksta daļas iezīmē ar simbolu ■ vai pārsvītro. Aizstātās teksta daļas iezīmē, ierakstot jauno tekstu *treknā slīprakstā* un izdzēšot vai pārsvītrojot aizstāto tekstu. Tas neattiecas uz tīri tehniska rakstura grozījumiem, kurus izdara attiecīgie dienesti, gatavojot galīgo tekstu. Tie netiek iezīmēti.

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PASKAIDROJUMS	36
PIELIKUMS. EIROPAS PARLAMENTA, PADOMES UN KOMISIJAS JURIDISKO DIENESTU KONSULTATĪVĀS GRUPAS ATZINUMS.....	40
ATZINUMS SNIEGUSI LŪGUMRAKSTU KOMITEJA	42
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA	59
ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA .	60

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un bērnu starptautisko nolaupīšanu (pārstrādāta redakcija)

(COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS))

(Īpašā likumdošanas procedūra – apspriešanās – pārstrādāšana)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2016)0411),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. panta 3. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C8-0322/2016),
  - ņemot vērā 2001. gada 28. novembra Iestāžu nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu¹,
  - ņemot vērā Reglamenta 104. un 78.c pantu,
  - ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu un Lūgumrakstu komitejas atzinumu (A8-0388/2017),
- A. tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas atzinumu Komisijas priekšlikumā nav ietverti nekādi citi būtiski grozījumi kā vienīgi tie, kas tajā skaidri norādīti, un tā kā attiecībā uz iepriekšējo aktu negrozīto noteikumu un minēto grozījumu kodifikāciju priekšlikumā ir paredzēta tikai spēkā esošo tekstu kodifikācija, negrozot to būtību,
1. apstiprina Komisijas priekšlikumu, kurš pielāgots Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas ieteikumiem un satur turpmāk norādītos grozījumus;
  2. aicina Komisiju attiecīgi grozīt savu priekšlikumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 293. panta 2. punktu;
  3. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi izmaiņas Parlamenta apstiprinātajā tekstā;
  4. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
  5. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

---

¹ OV C 77, 27.3.2002., 1. lpp.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

1. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(1) Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003³⁴ ir vairākkārt būtiski grozīta³⁵. Skaidrības labad šī regula būtu jāpārstrādā, jo ir paredzēts izdarīt vēl citus grozījumus.

---

³⁴Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 23.12.2003., 1.lpp.).

³⁵Sk. V pielikumu.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums

3. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(3) Savienībai ir ļoti svarīga tās tiesiskuma telpas netraucēta un pareiza darbība, ievērojot dalībvalstu atšķirīgās tiesību sistēmas un tradīcijas. Šajā sakarā būtu jāturpina palielināt savstarpējo uzticēšanos pārējo dalībvalstu tieslietu sistēmām. Savienība ir noteikusi sev mērķi izveidot, uzturēt un pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā tiek nodrošināta personu brīva pārvietošanās un tiesas pieejamība. Lai īstenotu šos mērķus, tiesvedībā **būtu jāstiprina** personu tiesības,

Grozījums

(1) Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003³⁴ ir vairākkārt būtiski grozīta³⁵. Skaidrības labad šī regula būtu jāpārstrādā, jo ir paredzēts izdarīt vēl citus **būtiskus** grozījumus. **Šādi regulas grozījumi palīdzēs nostiprināt juridisko noteiktību, palielināt elastību, nodrošināt tiesvedības pieejamības uzlabojumus, kā arī panākt, ka tiesvedība ir efektīvāka. Izmaiņas šajā regulā palīdzēs arī nodrošināt, ka dalībvalstis saglabā pilnīgu suverenitāti attiecībā uz materiālo tiesību normām vecāku atbildības jomā.**

---

³⁴Padomes Regula (EK) Nr. 2201/2003 (2003. gada 27. novembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 23.12.2003., 1.lpp.).

³⁵ Sk. V pielikumu.

Grozījums

(3) Savienībai ir ļoti svarīga tās tiesiskuma telpas netraucēta un pareiza darbība, ievērojot dalībvalstu atšķirīgās tiesību sistēmas un tradīcijas. Šajā sakarā būtu jāturpina palielināt savstarpējo uzticēšanos pārējo dalībvalstu tieslietu sistēmām. Savienība ir noteikusi sev mērķi izveidot, uzturēt un pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā tiek nodrošināta personu brīva pārvietošanās un tiesas pieejamība. Lai īstenotu šos mērķus, tiesvedībā **ir būtiski stiprināt** personu

īpaši bērnu tiesības, lai atvieglotu tiesu un administratīvo iestāžu sadarbību un lēmumu izpildi ģimenes tiesību lietās, kurām ir pārrobežu ietekme. Būtu jāsekmē lēmumu civillietās savstarpēja atzīšana, jāvienkāršo tiesas pieejamība un jāuzlabo informācijas apmaiņa starp dalībvalstu iestādēm.

tiesības, īpaši bērnu tiesības, lai atvieglotu tiesu un administratīvo iestāžu sadarbību un lēmumu izpildi ģimenes tiesību lietās, kurām ir pārrobežu ietekme. Būtu jāsekmē lēmumu civillietās savstarpēja atzīšana, jāvienkāršo tiesas pieejamība un jāuzlabo informācijas apmaiņa starp dalībvalstu iestādēm, **nodrošinot, ka tiek precīzi un nediskriminējoši pārbaudītas procedūras un prakse, ko izmanto dalībvalstu kompetentās iestādes, lai aizsargātu bērna intereses un saistītās pamattiesības.**

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums

4. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(4) Tālab Savienībai, cita starpā, ir jāveic vajadzīgie pasākumi attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kurām ir pārrobežu ietekme, jo īpaši tad, kad tas nepieciešams iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.

Grozījums

(4) Tālab Savienībai, cita starpā, ir jāveic vajadzīgie pasākumi attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kurām ir pārrobežu ietekme, jo īpaši tad, kad tas nepieciešams **personu brīvas pārvietošanās vajadzībām un** iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums

4.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(4a) Lai uzlabotu tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kurām ir pārrobežu ietekme, nepieciešama tiesiskā apmācība, jo īpaši pārrobežu ģimenes tiesību jomā. Gan Savienības, gan valstu līmenī nepieciešami apmācības pasākumi, piemēram, semināri un apmaiņa, lai palielinātu informētību par šo regulu, tās saturu un sekām, kā arī attīstītu dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos tiesu

sistēmu ziņā.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums

6. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(6) Lai nodrošinātu vienlīdzību attiecībā uz visiem bērniem, šai regulai būtu jāattiecas uz visiem lēmumiem par vecāku atbildību, tostarp uz bērnu aizsardzības pasākumiem, neatkarīgi no saiknes ar laulības lietu ***vai citām lietām*** .

Grozījums

(6) Lai nodrošinātu vienlīdzību attiecībā uz visiem bērniem, šai regulai būtu jāattiecas uz visiem lēmumiem par vecāku atbildību, tostarp uz bērnu aizsardzības pasākumiem, neatkarīgi no saiknes ar laulības lietu.

Pamatojums

Formulējums nesaskan ar šīs pašas regulas 1. panta 3. punktu.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums

6.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(6a) Saskaņā ar šo regulu piekritības noteikumiem vajadzētu būt piemērojamiem arī visiem bērniem, kuri atrodas Savienības teritorijā un kuru pastāvīgo dzīvesvietu nevar droši noskaidrot. Šādu noteikumu tvērums būtu jāpaplašina, jo īpaši — lai aptvertu arī bērnus bēgļus un bērnus, kas starptautiski pārvietoti vai nu sociālekonomisku iemeslu dēļ, vai arī viņu valstī notiekošo nemieru dēļ.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums

12.a apsvērums (jauns)

(12a) Šai regulai būtu pilnībā jārespektē tiesības, ko paredz Eiropas Savienības Pamattiesību harta ("Harta"), un jo īpaši Hartas 47. pantā noteiktās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, kā arī Hartas 7. pantā noteiktās tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību un Hartas 24. pantā noteiktās bērna tiesības.

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums 13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(13) Piekritības pamats lietās par vecāku atbildību **ir izveidots**, ņemot vērā bērna intereses, un tas būtu jāpiemēro, **ievērojot minētās** intereses. Atsauces uz bērna interesēm būtu jāinterpretē, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 24. pantu un 1989. gada 20. novembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām.

Grozījums

(13) Piekritības pamats lietās par vecāku atbildību **vienmēr būtu jāizveido**, ņemot vērā bērna intereses, un tas būtu jāpiemēro, **paturot šīs** intereses **prātā**. Atsauces uz bērna interesēm būtu jāinterpretē, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas **7., 14., 22. un** 24. pantu un 1989. gada 20. novembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām. **Ir ļoti svarīgi, lai dalībvalsts, kuras iestādēm saskaņā ar šo regulu ir piekrišana vecāku atbildības lietas izskatīšanai pēc būtības, pēc galīgā lēmuma pieņemšanas, kurā paredzēta bērna atpakaļatdošana, nodrošinātu, ka tiek aizsargātas bērna intereses un pamattiesības, kad bērns tiek atdots, īpaši tad, ja bērnam ir kontakts ar abiem vecākiem.**

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums 14.a apsvērums (jauns)

(14a) Termins “pastāvīgā dzīvesvieta” būtu jāinterpretē uz iestāžu definīciju pamata katrā gadījumā atsevišķi, ņemot vērā lietas īpašos apstākļus.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums 15. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(15) Ja likumīgas pārcelšanās rezultātā mainās bērna pastāvīgā dzīvesvieta, piekritība būtu jāmaina, lai ievērotu tuvuma kritēriju. ***Tas būtu piemērojams, ja lieta vēl netiek izskatīta, kā arī izskatāmās lietās.*** Tomēr puses izskatāmās lietās tiesu sistēmas efektivitātes labad var vienoties, ka piekritība tiek saglabāta to dalībvalstu tiesām, kurās lietas tiek izskatītas, līdz tiek pieņemts galīgais lēmums, ar nosacījumu, ka tas ir bērna interesēs. ***Šī iespēja ir īpaši svarīga, ja lietas izskatīšana tuvojas noslēgumam, un viens no vecākiem kopā ar bērnu vēlas pārcelties uz citu dalībvalsti.***

Grozījums

(15) Ja likumīgas pārcelšanās rezultātā mainās bērna pastāvīgā dzīvesvieta, piekritība būtu jāmaina, lai ievērotu tuvuma kritēriju. Tomēr puses izskatāmās lietās tiesu sistēmas efektivitātes labad var vienoties, ka piekritība tiek saglabāta to dalībvalstu tiesām, kurās lietas tiek izskatītas, līdz tiek pieņemts galīgais lēmums, ar nosacījumu, ka tas ir bērna interesēs. ***No otras puses, izskatāmās lietas, kas attiecas uz aizgādības un saskarsmes tiesībām, būtu jānoslēdz ar galīgu lēmumu, lai personas, kurām ir aizgādības tiesības, neaizvestu bērnu uz citu valsti nolūkā tādējādi izvairīties no nelabvēlīga iestādes lēmuma, ja vien puses nevienojas, ka izskatāmā lieta būtu jāizbeidz.***

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums 17. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(17) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstu iestādēm, kurām nav piekritības izspriest lietu pēc būtības, pieņemt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus steidzamos gadījumos attiecībā uz bērna personu vai īpašumu, kas atrodas šajā dalībvalstī. Minētie pasākumi būtu jāatzīst un jāizpilda

Grozījums

(17) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstu iestādēm, kurām nav piekritības izspriest lietu pēc būtības, pieņemt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus steidzamos gadījumos, ***piemēram, vardarbības ģimenē vai dzimumbalstītas vardarbības gadījumos,*** attiecībā uz bērna personu vai īpašumu, kas

visās pārējās dalībvalstīs, tostarp dalībvalstīs, kurām ir piekritība saskaņā ar šo regulu, līdz šādas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pieņēmusi pasākumus, kurus tā uzskata par atbilstošiem. Tomēr pasākumi, ko pieņēmusi tiesa vienā dalībvalstī, būtu jāgroza vai jāaizstāj tikai ar turpmākiem pasākumiem, kurus pieņēmusi tiesa tajā dalībvalstī, kurai ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Iestādei, kurai ir piekritība tikai attiecībā uz pagaidu pasākumiem, tai skaitā aizsardzības pasākumiem, ja tai iesniegts pieteikums par lietas būtību, pēc savas iniciatīvas būtu jāpaziņo, ka tai nav piekritības. Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestādei tieši vai ar centrālās iestādes starpniecību par veiktajiem pasākumiem būtu jāpaziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Citas dalībvalsts iestādes neinformēšana kā tāda tomēr nebūtu uzskatāma par pamatojumu pasākuma neatzīšanai.

atrodas šajā dalībvalstī. Minētie pasākumi būtu jāatzīst un jāizpilda visās pārējās dalībvalstīs, tostarp dalībvalstīs, kurām ir piekritība saskaņā ar šo regulu, līdz šādas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pieņēmusi pasākumus, kurus tā uzskata par atbilstošiem. Tomēr pasākumi, ko pieņēmusi tiesa vienā dalībvalstī, būtu jāgroza vai jāaizstāj tikai ar turpmākiem pasākumiem, kurus pieņēmusi tiesa tajā dalībvalstī, kurai ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Iestādei, kurai ir piekritība tikai attiecībā uz pagaidu pasākumiem, ja tai iesniegts pieteikums par lietas būtību, pēc savas iniciatīvas būtu jāpaziņo, ka tai nav piekritības. Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestādei tieši vai ar centrālās iestādes starpniecību **un bez liekas kavēšanās** par veiktajiem pasākumiem būtu jāpaziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Citas dalībvalsts iestādes neinformēšana kā tāda tomēr nebūtu uzskatāma par pamatojumu pasākuma neatzīšanai.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums

18. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(18) *Izņēmuma* gadījumos tās dalībvalsts iestādes, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta, var nebūt atbilstošākās iestādes, lai izskatītu lietu. **Bērna interesēs** izņēmuma kārtā vai noteiktos apstākļos iestāde, kurai ir piekritība, var nodot konkrētu lietu citas dalībvalsts iestādei, ja šī iestāde ir piemērotāka, lai izspriestu lietu. Tomēr tādā gadījumā **otrai iestādei nebūtu jāļauj**

Grozījums

(18) **Īpaša uzmanība jāpievērš tam, ka izņēmuma gadījumos, piemēram, vardarbības ģimenē vai dzimumbalsstītas vardarbības** gadījumos, tās dalībvalsts iestādes, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta, var nebūt atbilstošākās iestādes, lai izskatītu lietu. Izņēmuma kārtā vai noteiktos apstākļos iestāde, kurai ir piekritība, var nodot konkrētu lietu citas dalībvalsts iestādei, ja šī iestāde ir piemērotāka, lai izspriestu lietu. Tomēr

nodot piekritību trešai iestādei .

tādā gadījumā **vispirms būtu jāsaņem otras iestādes piekrišana, jo, tiklīdz tā ir pieņēmusi lietu, tā nevar** nodot piekritību trešai iestādei. **Pirms jebkādas piekritības nodošanas ir būtiski apsvērt un pilnībā ņemt vērā bērna intereses.**

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums

23. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(23) Tiesvedībā lietās par vecāku atbildību saskaņā ar šo regulu, kā arī par atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, būtu jāņem vērā bērna tiesības brīvi paust savu viedokli, un, izvērtējot bērna intereses, šis viedoklis būtu pienācīgi jāņem vērā. Bērna uzklaušīšanai saskaņā ar 24. panta 1. punktu ***Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un 12. pantu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par bērna tiesībām ir būtiska loma, piemērojot šo regulu.*** Šī regula tomēr nav paredzēta, lai, piemēram, noteiktu, kā bērns uzklaušāms, vai bērnu uzklaušas tiesnesis personiski vai īpaši apmācīts eksperts, kurš pēc tam ziņo tiesai, vai arī bērns uzklaušāms tiesas zālē vai citā vietā.

Grozījums

(23) Tiesvedībā lietās par vecāku atbildību saskaņā ar šo regulu, kā arī par atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, būtu jāņem vērā bērna tiesības brīvi paust savu viedokli, un, izvērtējot bērna intereses, šis viedoklis būtu pienācīgi jāņem vērā. ***Būtiska loma šīs regulas piemērošanā ir*** bērna uzklaušīšanai saskaņā ar ***Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 24. panta 1. punktu, Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām 12. pantu un Eiropas Padomes Ieteikumu par bērnu un jauniešu līdz 18 gadu vecumam līdzdalību^{1a}.*** Šī regula tomēr nav paredzēta, lai noteiktu kopīgus minimālos standartus par procedūru, kā bērns uzklaušāms, — to joprojām reglamentē dalībvalstu noteikumi.

^{1a} CM/Rec(2012)2, 2012. gada 28. marts.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums

26. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(26) Lai iespējami drīz noslēgtu

Grozījums

(26) Lai iespējami drīz noslēgtu

atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, dalībvalstīm būtu jākoncentrē piekritība saistībā ar minētajām lietām **vienā vai vairākās tiesās**, ņemot vērā to iekšējās struktūras attiecīgai tiesvedībai. Piekritības koncentrācija ierobežotā tiesu skaitā dalībvalstī ir būtisks un efektīvs līdzeklis bērnu nolaupīšanas lietu paātrinātai izskatīšanai vairākās dalībvalstīs, jo tiesneši, kuri izskata biežāk izskata minētās lietas, iegūst īpašas prasmes. Atkarībā no tiesību sistēmas struktūras piekritību bērna nolaupīšanas lietās varētu koncentrēt **vienā tiesā visā valstī vai dažās tiesās**, piemēram, par atskaites punktu izmantojot apelācijas tiesu skaitu un koncentrējot piekritību starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās vienā pirmās instances tiesā katrā apelācijas tiesas apgabalā. Katras instances tiesai būtu jāpieņem lēmums ne vēlāk kā sešu nedēļu laikā pēc tam, kad tai iesniegts pieteikums vai pārsūdzība. Pārsūdzību skaitu, ko iespējams iesniegt attiecībā uz lēmumu par bērna atpakaļatdošanu vai neatdošanu atpakaļ saskaņā ar 1980. gada Hāgas Konvenciju par bērna nolaupīšanu, dalībvalstīm vajadzētu samazināt līdz vienai pārsūdzībai.

atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, dalībvalstīm būtu jākoncentrē piekritība saistībā ar minētajām lietām **ierobežotā skaitā tiesu**, ņemot vērā to iekšējās struktūras attiecīgai tiesvedībai. Piekritības koncentrācija ierobežotā tiesu skaitā dalībvalstī ir būtisks un efektīvs līdzeklis bērnu nolaupīšanas lietu paātrinātai izskatīšanai vairākās dalībvalstīs, jo tiesneši, kuri izskata biežāk izskata minētās lietas, iegūst īpašas prasmes. Atkarībā no tiesību sistēmas struktūras piekritību bērna nolaupīšanas lietās varētu koncentrēt **ierobežotā skaitā tiesu**, piemēram, par atskaites punktu izmantojot apelācijas tiesu skaitu un koncentrējot piekritību starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās vienā pirmās instances tiesā katrā apelācijas tiesas apgabalā, **tomēr nemazinot pušu tiesības uz tiesu pieejamību un atpakaļatdošanas procedūru savlaicīgumu**. Katras instances tiesai būtu jāpieņem lēmums ne vēlāk kā sešu nedēļu laikā pēc tam, kad tai iesniegts pieteikums vai pārsūdzība. Pārsūdzību skaitu, ko iespējams iesniegt attiecībā uz lēmumu par bērna atpakaļatdošanu vai neatdošanu atpakaļ saskaņā ar 1980. gada Hāgas Konvenciju par bērna nolaupīšanu, dalībvalstīm vajadzētu samazināt līdz vienai pārsūdzībai. **Turklāt būtu jānodrošina, ka tiesas spriedumi, kas pasludināti vienā dalībvalstī, tiek atzīti citā dalībvalstī. Pēc sprieduma pasludināšanas tiesvedībā ir būtiski to atzīt arī visā Eiropas Savienībā, jo īpaši bērna interesēs.**

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums

28. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(28) Visās lietās, kas attiecas uz bērniem, un jo īpaši starptautiskās **bērnu** nolaupīšanas lietās, **tiesu un administratīvajām iestādēm būtu jāapsver**

Grozījums

(28) Visās lietās, kas attiecas uz bērniem, un jo īpaši **vecāku pārrobežu konfliktos par aizgādības un saskarsmes tiesībām un starptautiskās bērna**

iespēja panākt miermīlīgus risinājumus, izmantojot starpniecību un citus piemērotus līdzekļus, attiecīgā gadījumā ar esošo tīklu un atbalsta struktūru starpniecībai pārrobežu strīdos par vecāku atbildību *palīdzību*. Tomēr šiem centieniem nevajadzētu pārmērīgi pagarināt atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju.

nolaupīšanas lietās *svarīga loma konflikta izbeigšanā var būt starpniecības izmantošanai. Turklāt, ņemot vērā pārrobežu aizgādības strīdu skaita pieaugumu, ko Eiropas Savienībā izraisījis nesena migrācijas pieplūdums, apstākļos, kad trūkst starptautiska regulējuma, starpniecība bieži vien ir izrādījies vienīgais tiesiskais līdzeklis, ar ko palīdzēt ģimenēm panākt miermīlīgu ģimenes strīda risinājumu. Lai sekmētu starpniecību šādās lietās, tiesu un administratīvajām iestādēm, attiecīgā gadījumā izmantojot palīdzību, ko sniedz pastāvošie tīkli un atbalsta struktūras* starpniecībai pārrobežu strīdos par vecāku atbildību, *būtu jāpalīdz pusēm pirms tiesvedības vai tās laikā izraudzīt piemērotus starpniekus un organizēt starpniecību. Pusēm būtu finansiāli jāpalīdz veikt starpniecību, vismaz ciktāl tām ir piešķirta vai būtu tikusi piešķirta juridiskā palīdzība.* Tomēr šiem centieniem nevajadzētu pārmērīgi pagarināt atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju *un nevajadzētu novest pie tā, ka personām, kas cietušas no jebkāda veida vardarbības, tostarp vardarbības ģimenē, ir obligāti jāpiedalās starpniecībā.*

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums 28.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(28a) Lai tiesvedībai nacionālās vai starptautiskās ģimenes strīdu lietās būtu efektīva alternatīva, ir izšķirīgi svarīgi, lai iesaistītie starpnieki būtu pabeiguši piemērotu specializētu apmācību. Apmācībai būtu jāaptver pārrobežu ģimeņu strīdu tiesiskais regulējums, starpkultūru prasmes un konfliktsituāciju risināšanas līdzekļi, bet vienmēr ņemot vērā bērna intereses. Apmācot tiesnešus, kas potenciāli ir

svarīgi starpniecības izmantošanas rosinātāji, vajadzētu pievērsties arī tam, kā pamudināt puses starpniecību izmantot pēc iespējas agrāk un kā starpniecību integrēt tiesvedībā un noteiktajā Hāgas konvencijas bērnu nolaupīšanas tiesvedības procedūras grafikā, neizraisot lieku kavēšanos.

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

30. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(30) Ja tiesa dalībvalstī, uz kuru bērns ir nelikumīgi aizvests vai kurā viņš ir nelikumīgi aizturēts, nolemj atteikt bērna atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, tiesai savā lēmumā būtu jāizdara nepārprotamas atsauces uz attiecīgajiem 1980. gada Hāgas konvencijas pantiem, kuri ir atteikuma pamatā. Tomēr šāds lēmums var tikt aizstāts ar turpmāku lēmumu, ko tiesvedībā par aizgādības tiesībām pēc bērna interešu rūpīgas pārbaudes pieņem tās dalībvalsts tiesa, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta pirms nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas. Ja minētais lēmums nosaka bērna atpakaļatdošanu, atpakaļatdošanai būtu jānotiek, nepieprasot nekādu īpašu minētā lēmuma atzīšanas un izpildes procedūru dalībvalstī, uz kuru bērns ir aizvests, vai kurā viņš ir aizturēts.

Grozījums

(30) Ja tiesa dalībvalstī, uz kuru bērns ir nelikumīgi aizvests vai kurā viņš ir nelikumīgi aizturēts, nolemj atteikt bērna atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, tiesai savā lēmumā būtu jāizdara nepārprotamas atsauces uz attiecīgajiem 1980. gada Hāgas konvencijas pantiem, kuri ir atteikuma pamatā, **un atteikums jāpamato**. Tomēr šāds lēmums var tikt aizstāts ar turpmāku lēmumu, ko tiesvedībā par aizgādības tiesībām pēc bērna interešu rūpīgas pārbaudes pieņem tās dalībvalsts tiesa, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta pirms nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas. Ja minētais lēmums nosaka bērna atpakaļatdošanu, atpakaļatdošanai būtu jānotiek, nepieprasot nekādu īpašu minētā lēmuma atzīšanas un izpildes procedūru dalībvalstī, uz kuru bērns ir aizvests, vai kurā viņš ir aizturēts.

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums

33. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(33) Turklāt mērķis **padarīt pārrobežu tiesvedību attiecībā uz bērniem mazāk laikietilpīgu un lētāku** attaisno to, ka izpildes dalībvalstī tiek atcelta

Grozījums

(33) Turklāt mērķis **atvieglot Eiropas pilsoņu brīvu pārvietošanos** attaisno to, ka izpildes dalībvalstī tiek atcelta izpildāmības pasludināšana pirms visu

izpildāmības pasludināšana pirms visu lēmumu **lietās** par vecāku atbildību izpildes. Ar Regulu (EK) Nr. 2201/2003 šo prasību atcēla tikai attiecībā uz lēmumiem par saskarsmes tiesību piešķiršanu un konkrētiem lēmumiem par bērna atpakaļatdošanu, šajā regulā tagad paredzēta vienota procedūra visu lēmumu **lietās** par vecāku atbildību pārrobežu izpildei. Tādējādi, ievērojot šīs regulas noteikumus, dalībvalsts iestāžu pieņemts lēmums būtu jāuzskata par tādu, it kā tas būtu pieņemts izpildes dalībvalstī.

lēmumu par vecāku atbildību, **kuri ietilpst šīs darbības regulas jomā**, izpildes. **Tas jo īpaši padarīs pārrobežu tiesvedību attiecībā uz bērniem mazāk laikietilpīgu un lētāku.** Ar Regulu (EK) Nr. 2201/2003 šo prasību atcēla tikai attiecībā uz lēmumiem par saskarsmes tiesību piešķiršanu un konkrētiem lēmumiem par bērna atpakaļatdošanu, šajā regulā tagad paredzēta vienota procedūra visu lēmumu par vecāku atbildību, **kuri ietilpst šīs regulas darbības jomā**, pārrobežu izpildei. Tādējādi, ievērojot šīs regulas noteikumus, dalībvalsts iestāžu pieņemts lēmums būtu jāuzskata par tādu, it kā tas būtu pieņemts izpildes dalībvalstī.

Pamatojums

Ierosinātais teksts sniedz as ārpus jomas, kas noteikta šajā regulā.

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums 37.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(37a) Ikvienam atteikumam atzīt lēmumu, kas definēts šajā regulā, ar pamatojumu, ka atzīšana būtu klaji pretrunā attiecīgās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, būtu jāsaskan ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pantu.

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums 42. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(42) Konkrētās lietās par vecāku atbildību, kuras ir šīs regulas darbības jomā, centrālajām iestādēm būtu savstarpēji jāsadarbojas, sniedzot palīdzību valsts iestādēm, kā arī personām, kam ir vecāku atbildība. Šādai palīdzībai

(42) Konkrētās lietās par vecāku atbildību, kuras ir šīs regulas darbības jomā, centrālajām iestādēm būtu savstarpēji jāsadarbojas, sniedzot palīdzību valsts iestādēm, kā arī personām, kam ir vecāku atbildība. Šādai palīdzībai

vajadzētu jo īpaši ietvert bērna atrašanās vietas noteikšanu tieši vai ar citu kompetento iestāžu palīdzību, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu lūgumu saskaņā ar šo regulu, un ar bērnu saistītās informācijas sniegšanu, kas nepieciešama lietas izskatīšanai.

vajadzētu jo īpaši ietvert bērna atrašanās vietas noteikšanu tieši vai ar citu kompetento iestāžu palīdzību, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu lūgumu saskaņā ar šo regulu, un ar bērnu saistītās informācijas sniegšanu, kas nepieciešama lietas izskatīšanai. ***Gadījumos, kad piekritība ir dalībvalstī, kas nav bērna valstspiederības dalībvalsts, piekritības dalībvalsts centrālajām iestādēm bez liekas kavēšanās jāinformē bērna valstspiederības dalībvalsts centrālās iestādes.***

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums 44. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(44) Neskarot prasības, kas ietveras tās valsts procesuālajās tiesībās, iestādei, kura izsaka lūgumu, ir tiesības nepieciešamās informācijas iegūšanai pēc saviem ieskatiem brīvi izvēlēties starp dažādiem tai pieejamajiem kanāliem, piemēram, tiesu gadījumā: saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1206/2001, izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās, jo īpaši izmantojot centrālās iestādes, kas izveidotas saskaņā ar šo regulu, Tīkla tiesnešus un kontaktpunktus, vai tiesu un administratīvo iestāžu gadījumā — lūdzot informāciju ar nevalstiskās organizācijas starpniecību, kura specializējusies šajā jomā.

Grozījums

(44) Neskarot prasības, kas ietveras tās valsts procesuālajās tiesībās, iestādei, kura izsaka lūgumu, ir tiesības nepieciešamās informācijas iegūšanai pēc saviem ieskatiem brīvi izvēlēties starp dažādiem tai pieejamajiem kanāliem, piemēram, tiesu gadījumā, saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1206/2001, izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komerclietās, jo īpaši izmantojot centrālās iestādes, kas izveidotas saskaņā ar šo regulu, Tīkla tiesnešus un kontaktpunktus, vai tiesu un administratīvo iestāžu gadījumā — lūdzot informāciju ar nevalstiskās organizācijas starpniecību, kura specializējusies šajā jomā. ***Katrā dalībvalstī starptautiskā tiesu iestāžu sadarbība un saziņa būtu jāsāk un/vai jāveicina īpaši izraudzītam tīklam vai koordinācijas tiesnešiem. Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla loma būtu jānošķir no centrālo iestāžu lomas.***

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums 46. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(46) Ja tas nepieciešams bērna interesēs, dalībvalsts iestādei, kura apsver lēmumu par vecāku atbildību, vajadzētu būt **tiesīgai** prasīt citas dalībvalsts iestādēm sniegt informāciju, kas ir būtiska bērna aizsardzībai. Atkarībā no apstākļiem tā var būt informācija par lietām un lēmumiem attiecībā uz vecāku vai bērna brāļiem un māsām vai vecāka spēju rūpēties par bērnu vai saskarsmi ar bērnu.

Grozījums

(46) Ja tas nepieciešams bērna interesēs, dalībvalsts iestādei, kura apsver lēmumu par vecāku atbildību, vajadzētu būt **pienākamam** prasīt citas dalībvalsts iestādēm sniegt informāciju, kas ir būtiska bērna aizsardzībai. Atkarībā no apstākļiem tā var būt informācija par lietām un lēmumiem attiecībā uz vecāku vai bērna brāļiem un māsām vai vecāka **vai ģimenes** spēju rūpēties par bērnu vai saskarsmi ar bērnu. ***Pieņemot lēmumu attiecībā uz spēju rūpēties par bērnu, vecāku valstspiederība, ekonomiskā un sociālā situācija, kultūras un reliģijas īpatnības nekad nedrīkstētu būt noteicoši kritēriji.***

Grozījums Nr. 23

**Regulas priekšlikums
46.a apsvērums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(46a) Ar visiem līdzekļiem būtu jāveicina saziņa starp tiesnešiem, publiskajām iestādēm, centrālajām iestādēm, speciālistiem, kas palīdz vecākiem, un starp pašiem vecākiem, cita starpā ņemot vērā, ka lēmums, ka bērnu nevajadzētu atdot atpakaļ, var pārkāpt bērna pamattiesības tādā pašā mērā kā lēmums viņu atdot atpakaļ.

Grozījums Nr. 24

**Regulas priekšlikums
48.a apsvērums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(48a) Ja nepieciešams bērna interesēs, tiesnesim būtu tieši jāsažinās ar citu dalībvalstu centrālajām iestādēm vai kompetentajām tiesām.

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums

49. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(49) Ja kāda dalībvalsts iestāde jau ir pieņēmusi lēmumu lietā par vecāku atbildību vai apsver šādu lēmumu, un tā īstenošanai jānotiek citā dalībvalstī, **šī iestāde var** lūgt attiecīgās citas dalībvalsts iestāžu palīdzību īstenot lēmumu. Tas, piemēram, attiektos uz lēmumiem par uzraudzītas saskarsmes tiesību piešķiršanu, kas īstenojamas dalībvalstī, kura nav tā dalībvalsts, kurā atrodas iestāde, kas piešķir saskarsmes tiesības, vai uz lēmumiem saistībā ar jebkādu citu kompetentās iestādes papildu pasākumu tajā dalībvalstī, kurā izpildāms lēmums.

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums

50. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(50) Ja kāda dalībvalsts iestāde apsver bērna ievietošanu audžuģimenē vai iestādē citā dalībvalstī, pirms ievietošanas ar abu dalībvalstu centrālo iestāžu starpniecību būtu jāveic apspriešanās procedūra. Iestādei, kas apsver ievietošanu, pirms rīkojuma par ievietošanu, būtu jāsaņem kompetentās iestādes piekrišana dalībvalstī, kurā bērns būtu jāievieto. Tā kā ievietošana visbiežāk ir neatliekami pasākumi, kas nepieciešami, lai pārtrauktu bērna atrašanos situācijā, kas apdraud viņa intereses, šādiem lēmumiem ir ļoti svarīgs savlaicīgums. Tādēļ, lai paātrinātu apspriešanās procedūru, šajā regulā ir paredzētas izsmeļošas prasības lūguma iesniegšanai un atbilžu sniegšanas termiņš dalībvalstij, kurā bērns būtu jāievieto. Tomēr nosacījumus, ar kādiem piešķir vai

Grozījums

(49) Ja kāda dalībvalsts iestāde jau ir pieņēmusi lēmumu lietā par vecāku atbildību vai apsver šādu lēmumu, un tā īstenošanai jānotiek citā dalībvalstī, **šai iestādei vajadzētu** lūgt attiecīgās citas dalībvalsts iestāžu palīdzību īstenot lēmumu. Tas, piemēram, attiektos uz lēmumiem par uzraudzītas saskarsmes tiesību piešķiršanu, kas īstenojamas dalībvalstī, kura nav tā dalībvalsts, kurā atrodas iestāde, kas piešķir saskarsmes tiesības, vai uz lēmumiem saistībā ar jebkādu citu kompetentās iestādes papildu pasākumu tajā dalībvalstī, kurā izpildāms lēmums.

Grozījums

(50) Ja kāda dalībvalsts iestāde apsver bērna ievietošanu **pie ģimenes locekļiem**, audžuģimenē vai iestādē citā dalībvalstī, pirms ievietošanas ar abu dalībvalstu centrālo iestāžu starpniecību būtu jāveic apspriešanās procedūra. Iestādei, kas apsver ievietošanu, pirms rīkojuma par ievietošanu, būtu jāsaņem kompetentās iestādes piekrišana dalībvalstī, kurā bērns būtu jāievieto. Tā kā ievietošana visbiežāk ir neatliekami pasākumi, kas nepieciešami, lai pārtrauktu bērna atrašanos situācijā, kas apdraud viņa intereses, šādiem lēmumiem ir ļoti svarīgs savlaicīgums. Tādēļ, lai paātrinātu apspriešanās procedūru, šajā regulā ir paredzētas izsmeļošas prasības lūguma iesniegšanai un atbilžu sniegšanas termiņš dalībvalstij, kurā bērns būtu jāievieto. Tomēr nosacījumus, ar kādiem

atsaka piekrišanu, joprojām reglamentē ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurai izteikts lūgums.

piešķir vai atsaka piekrišanu, joprojām reglamentē ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurai izteikts lūgums.

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums 51. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(51) **Bērna ilgtermiņa ievietošanai ārvalstīs** vajadzētu **notikt** saskaņā ar ES Pamattiesību hartas 24. panta 3. punktu (tiesības uzturēt personiskus sakarus ar vecākiem) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām un jo īpaši tās 8., 9. un 20. pantu. Jo īpaši, apsverot risinājumus, būtu pienācīgi jāņem vērā vēlamība nodrošināt bērna audzināšanas nepārtrauktību un bērna etniskā izcelsme, reliģiskā, kultūras un valodas piederība.

Grozījums

(51) **Valsts iestādēm, kas apsver bērna ievietošanu**, vajadzētu **rīkoties** saskaņā ar ES Pamattiesību hartas 24. panta 3. punktu (tiesības uzturēt personiskus sakarus ar vecākiem) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām un jo īpaši tās 8., 9. un 20. pantu. Jo īpaši, apsverot risinājumus, būtu pienācīgi jāņem vērā **iespēja brāļus vai māsas ievietot tajā pašā ģimenē vai iestādē**, vēlamība nodrošināt bērna audzināšanas nepārtrauktību un bērna etniskā izcelsme, reliģiskā, kultūras un valodas piederība. **Īpaši bērna ilgtermiņa ievietošanas ārzemēs gadījumā attiecīgajām iestādēm būtu vienmēr vispirms jāapsver iespēja ievietot bērnu pie radniekiem, kas dzīvo kādā citā valstī, ja bērnam ar šiem ģimenes locekļiem ir izveidojušās ģimeniskas saites, attiecīgi individuāli izvērtējot bērna intereses. Šādas ilgtermiņa ievietošanas būtu periodiski jāpārskata, ņemot vērā bērna vajadzības un intereses.**

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums 1. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Šo regulu neatkarīgi no tiesu vai administratīvo iestāžu būtības piemēro civillietās, kas saistītas ar:

Grozījums

1. Šo regulu neatkarīgi no tiesu vai administratīvo iestāžu **vai citu iestāžu, kam ir jurisdikcija šīs regulas darbības jomā ietilpstošajās lietās**, būtības piemēro civillietās, kas saistītas ar:

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 29

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) starptautisko bērnu nolaupīšanu;

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 30

Regulas priekšlikums

1. pants – 2. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(d) bērna ievietošanu audžuģimenē vai aprūpes iestādē;

(d) bērna ievietošanu **pie ģimenes locekļiem**, audžuģimenē vai **drošā** aprūpes iestādē **ārzemēs**;

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 31

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. “iestāde” ir jebkura tiesu vai administratīvā iestāde dalībvalstīs, kurām ir jurisdikcija lietās, uz ko attiecas šīs regulas darbības joma;

1. “iestāde” ir jebkura tiesu vai administratīvā **iestāde vai jebkura cita** iestāde dalībvalstīs, kurām ir jurisdikcija lietās, uz ko attiecas šīs regulas darbības joma;

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 32

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. “dalībvalsts” ir visas dalībvalstis, izņemot Dāniju;

Grozījums

3. “dalībvalsts” ir visas **Eiropas Savienības** dalībvalstis, izņemot Dāniju;

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 33

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. “lēmums” ir dalībvalsts iestādes dekrēts, rīkojums vai *spriedums* par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu, laulības atzīšanu par neesošu, vai vecāku atbildību;

Grozījums

4. “lēmums” ir dalībvalsts iestādes dekrēts, rīkojums, *spriedums* vai ***dalībvalstī izpildāms publisks akts vai pušu vienošanās, kas izpildāma dalībvalstī, kurā tā panākta***, par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu, laulības atzīšanu par neesošu vai vecāku atbildību;

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 34

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 12. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

12. “**nelikumīga aizvešana vai aizturēšana**” ir bērna aizvešana vai aizturēšana, ja:

Grozījums

12. “**starptautiskā bērna nolaupīšana**” ir bērna aizvešana vai aizturēšana, ja:

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 35

Regulas priekšlikums

7. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalsts iestādēm ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī. Ja bērns likumīgi pārvietojas no vienas dalībvalsts uz citu un iegūst tajā jaunu pastāvīgu dzīvesvietu, piekritība ir jaunās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts iestādēm.

Grozījums

1. Dalībvalsts iestādēm ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī. Ja bērns likumīgi pārvietojas no vienas dalībvalsts uz citu un iegūst tajā jaunu pastāvīgu dzīvesvietu, piekritība ir jaunās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts iestādēm, **ja vien puses pirms pārvietošanās nevienojas, ka piekritībai vajadzētu būt tās dalībvalsts iestādei, kur bērnam līdz tam bijusi pastāvīgā dzīvesvieta.**

Grozījums Nr. 36

Regulas priekšlikums

7. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a *Ja ir izskatāmas aizgādības un saskarsmes lietas, izcelsmes dalībvalsts iestāde saglabā piekritību, līdz lieta ir noslēgtas, ja vien puses nevienojas, ka lieta būtu jāizbeidz.*

Pamatojums

Kārtībai jābūt tādai, ka nav iespējams, ka bērnu varētu aizvest uz citu valsti, lai izvairītos no iespējama nelabvēlīga iestādes lēmuma.

Grozījums Nr. 37

Regulas priekšlikums

8. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja persona, kam ir saskarsmes tiesības, un kas minēta 1. punktā, ir pieņēmusi bērna jaunās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts iestāžu piekritību, **piedaloties** šajās iestādēs notiekošos procesos bez to piekritības

Grozījums

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja persona, kam ir saskarsmes tiesības un kas minēta 1. punktā, **pēc tam, kad iepriekšējās pastāvīgās dzīvesvietas iestādes to ir informējušas par juridiskajām sekām,** ir pieņēmusi bērna jaunās pastāvīgās

apstrīdēšanas.

dzīvesvietas dalībvalsts iestāžu piekritību, **neraugoties uz šo informāciju, piedalīdamās** šajās iestādēs notiekošos procesos bez to piekritības apstrīdēšanas.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 38

Regulas priekšlikums

9. pants – 1. daļa – b punkts – i apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(i) viena gada laikā pēc tam, kad persona, kam ir aizgādības tiesības, ir zinājusi vai tai vajadzēja zināt **pat** bērna atrašanās vietu, **nekādas prasības** par atdošanu **nav iesniegtas** kompetentajās tās dalībvalsts iestādēs, kurā bērns ir aizvests vai tiek aizturēts;

Grozījums

(i) viena gada laikā pēc tam, kad persona, kam ir aizgādības tiesības, ir zinājusi vai tai vajadzēja zināt bērna atrašanās vietu, **un neraugoties uz to, ka iestādes šo personu ir informējušas par juridisko prasību iesniegt prasību** par atdošanu, **šāda prasība** kompetentajās tās dalībvalsts iestādēs, kurā bērns ir aizvests vai tiek aizturēts, **nav iesniegta**;

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 39

Regulas priekšlikums

10. pants – 5. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Izraudzītie tiesneši ir praktizējoši un pieredzējuši ģimenes tiesību tiesneši, kam it īpaši ir pieredze lietās ar pārrobežu dimensiju piekritības aspektā.

Grozījums Nr. 40

Regulas priekšlikums
12. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Steidzamos gadījumos tās dalībvalsts iestādēm, kurā atrodas bērns vai bērna īpašums, ir piekritība pieņemt pagaidu pasākumus, ieskaitot drošības pasākumus, attiecībā uz konkrēto bērnu vai īpašumu.

Grozījums

Steidzamos gadījumos tās dalībvalsts iestādēm, kurā atrodas bērns vai bērna īpašums, ir piekritība pieņemt pagaidu pasākumus, ieskaitot drošības pasākumus, attiecībā uz konkrēto bērnu vai īpašumu. ***Šie pasākumi nedrīkstētu nepamatoti kavēt lietas un galīgo nolēmumu pieņemšanu par aizgādības un saskarsmes tiesībām.***

Grozījums Nr. 41

Regulas priekšlikums
12. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestāde, kura ir pieņēmusi aizsardzības pasākumus, tieši vai ar tādas centrālās iestādes starpniecību, kura izraudzīta saskaņā ar 60. pantu, ziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība pēc būtības.

Grozījums

Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestāde, kura ir pieņēmusi aizsardzības pasākumus, tieši vai ar tādas centrālās iestādes starpniecību, kura izraudzīta saskaņā ar 60. pantu, ziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība pēc būtības. ***Šāda iestāde nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret procesā iesaistītajiem vecākiem un nodrošina, ka viņi bez kavēšanās tiek pilnībā informēti par visiem attiecīgajiem pasākumiem viņiem pilnībā saprotamā valodā.***

Grozījums Nr. 42

Regulas priekšlikums
12. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Pasākumus, kuri veikti saskaņā ar 1. punktu, pārtrauc piemērot, tiklīdz dalībvalsts iestāde, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība pēc būtības, ir veikusi pasākumus, ko tā uzskata par atbilstošiem.

Grozījums

2. Pasākumus, kuri veikti saskaņā ar 1. punktu, pārtrauc piemērot, tiklīdz dalībvalsts iestāde, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība pēc būtības, ir veikusi pasākumus, ko tā uzskata par atbilstošiem, ***un no brīža, kad tā par šiem pasākumiem***

paziņojusi tās dalībvalsts iestādei, kurā veikti pagaidu pasākumi.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 43

Regulas priekšlikums

19. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a *Šā panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos pēc tādās iestādes lūguma, kurā prasība iesniegta, cita iestāde, kurā tā iesniegta, bez kavēšanās informē iestādi, kura izsaka lūgumu, par datumu, kad prasība iesniegta saskaņā ar 15. pantu.*

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 44

Regulas priekšlikums

20. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

20. pants

20. pants

Bērna tiesības paust savu viedokli

Bērna tiesības paust savu viedokli

Īstenojot savu piekritību saskaņā ar šīs nodaļas 2. iedaļu, dalībvalsts iestādes nodrošina, ka bērnam, kurš ir spējīgs formulēt savu viedokli, ir sniegta patiesa un reāla iespēja brīvi paust savu viedokli attiecīgajā lietā.

Īstenojot savu piekritību saskaņā ar šīs nodaļas 2. iedaļu, dalībvalsts iestādes nodrošina, ka bērnam, kurš ir spējīgs formulēt savu viedokli, ir sniegta patiesa un reāla iespēja brīvi paust savu viedokli attiecīgajā lietā **atbilstoši attiecīgajiem valsts procesuālajiem noteikumiem, Hartas 24. panta 1. punktam, ANO Konvencijas par bērna tiesībām 12. pantam un Eiropas Padomes Ieteikumam dalībvalstīm par bērnu un jauniešu līdz 18 gadu vecumam līdzdalību^{1a}. Iestādes savus apsvērumus**

par to dokumentē lēmumā.

Bērnu, kas izmanto savas tiesības paust viedokli, uzklausā tiesnesis vai īpaši apmācīts eksperts saskaņā ar valsts noteikumiem bez jebkāda spiediena, īpaši vecāku spiediena, bērnam draudzīgos apstākļos, kas piemēroti viņa vecumam valodas un satura ziņā, un uzklausīšanā sniedz visas garantijas, kas ļauj aizsargāt bērna emocionālo neaizskaramību un intereses.

Bērna uzklausīšanu neveic procesa pušu vai to juridisko pārstāvju klātbūtnē, bet to ieraksta un pievieno dokumentācijai, lai pusēm un to juridiskajiem pārstāvjiem būtu iespēja iepazīties ar uzklausīšanas ierakstu.

Iestāde pienācīgi ņem vērā bērna viedokli, ievērojot viņa vecumu un brieduma pakāpi, un dokumentē viņa apsvērumus lēmumā.

Iestāde pienācīgi ņem vērā bērna viedokli, ievērojot viņa vecumu un brieduma pakāpi **un ņemot vērā viņa intereses**, un dokumentē viņa apsvērumus lēmumā.

---

^{1a} CM/Rec(2012)2, 2012. gada 28. marts.

Grozījums Nr. 45

Regulas priekšlikums 23. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Tiesvedības laikā tiesa pēc iespējas ātrāk noskaidro, vai puses bērna interesēs ir gatavas iesaistīties starpniecībā, lai panāktu abpusēji pieņemamu risinājumu, ar nosacījumu, ka tas pārmērīgi nekavē procesu.

Grozījums Nr. 46

Regulas priekšlikums 25. pants – 3. punkts

Grozījums

2. Tiesvedības laikā tiesa pēc iespējas ātrāk noskaidro, vai puses bērna interesēs ir gatavas iesaistīties starpniecībā, lai panāktu abpusēji pieņemamu risinājumu, ar nosacījumu, ka tas pārmērīgi nekavē procesu. **Šādā gadījumā tiesa prasa pusēm izmantot starpniecību.**

Komisijas ierosinātais teksts

3. Tiesa var pasludināt lēmumu par bērna atpakaļatdošanu par provizoriski izpildāmu, neraugoties uz pārsūdzību, pat ja šāda provizoriska izpildāmība valsts tiesību aktos nav paredzēta.

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums
25. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums Nr. 48

Regulas priekšlikums
32. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Ja lēmums nav izpildīts sešu nedēļu laikā no brīža, kad tika uzsākts izpildes process, izpildes dalībvalsts tiesa par šo faktu un tā iemesliem informē izcelsmes dalībvalsts centrālo iestādi, kura izsaka lūgumu, vai prasītāju, ja tiesvedība uzsākta bez centrālās iestādes palīdzības.

Grozījums Nr. 49

Regulas priekšlikums
37. pants – 1. daļa – a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā tās

Grozījums

3. Tiesa var pasludināt lēmumu par bērna atpakaļatdošanu par provizoriski izpildāmu, neraugoties uz pārsūdzību, pat ja šāda provizoriska izpildāmība valsts tiesību aktos nav paredzēta, **ņemot vērā bērna intereses.**

Grozījums

5.a *Ja tiesu iestāde ir noteikusi bērna atpakaļatdošanu, tā paziņo par šādu lēmumu un datumu, kad tas stājas spēkā, tās dalībvalsts centrālajai iestādei, kur bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta pirms nelikumīgās aizvešanas.*

Grozījums

4. Ja lēmums nav izpildīts sešu nedēļu laikā no brīža, kad tika uzsākts izpildes process, izpildes dalībvalsts tiesa par šo faktu un tā iemesliem **pienācīgi** informē izcelsmes dalībvalsts centrālo iestādi, kura izsaka lūgumu, vai prasītāju, ja tiesvedība uzsākta bez centrālās iestādes palīdzības, **un norāda paredzamo izpildes laiku.**

Grozījums

(a) ja šāda atzīšana, **ņemot vērā bērna**

dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā tiek lūgta atzīšana; vai

intereses, ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā tiek lūgta atzīšana, **taču atteikums nedrīkst izraisīt nekādu diskrimināciju, kas aizliegta saskaņā Hartas 21. pantu**; vai

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 50

Regulas priekšlikums

38. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma **lēmuma atzīšanu**, kas saistīts ar vecāku atbildību, **atsaka** :

Grozījums

1. Pēc jebkuras ieinteresētās puses pieteikuma **lēmumu**, kas saistīts ar vecāku atbildību, **neatzīst**:

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 51

Regulas priekšlikums

38. pants – 1. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) gadījumos, kad **tas** pieņemts aizmuguriski – ja prombūtnē esošajai personai dokuments, uz kura pamata ierosināta lieta, vai līdzvērtīgs dokuments nav noteiktā kārtā uzrādīts pietiekami laicīgi, lai šī persona varētu sev nodrošināt aizstāvību, ja vien nav konstatējams, ka šī persona ir nepārprotami piekritusi lēmumam ; vai

Grozījums

(b) gadījumos, kad **lēmums** pieņemts aizmuguriski – ja prombūtnē esošajai personai dokuments, uz kura pamata ierosināta lieta, vai līdzvērtīgs dokuments nav noteiktā kārtā uzrādīts pietiekami laicīgi, lai šī persona varētu sev nodrošināt aizstāvību, ja vien nav konstatējams, ka šī persona ir nepārprotami piekritusi lēmumam; vai

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 52

Regulas priekšlikums

58. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Pieteikuma iesniedzējs, kurš izcelsmes dalībvalstī ir saņēmis pilnīgu vai daļēju juridisko palīdzību vai atbrīvojumu no izdevumu segšanas, ir tiesīgs 27. panta 3. punktā, 32., 39. un 42. pantā paredzētajās procedūrās saņemt visplašāko juridisko palīdzību vai visplašāko atbrīvojumu no izmaksām un izdevumiem, kādu paredz tās izpildes dalībvalsts tiesību akti.

Grozījums

Pieteikuma iesniedzējs, kurš izcelsmes dalībvalstī ir saņēmis pilnīgu vai daļēju juridisko palīdzību, **palīdzību starpniecības izmaksu segšanā** vai atbrīvojumu no izdevumu segšanas, ir tiesīgs 27. panta 3. punktā **un** 32., 39. un 42. pantā paredzētajās procedūrās saņemt visplašāko juridisko palīdzību vai visplašāko atbrīvojumu no izmaksām un izdevumiem, kādu paredz tās izpildes dalībvalsts tiesību akti.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 53

Regulas priekšlikums

63. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(a) pēc citas dalībvalsts centrālās iestādes lūguma sniegtu palīdzību bērna atrašanās vietas noteikšanā, ja ir ziņas, ka bērns varētu atrasties tās dalībvalsts teritorijā, kurai izteikts lūgums, un atrašanās vietas noteikšana ir nepieciešama, lai **izpildītu lūgumu saskaņā ar** šo regulu;

Grozījums

(a) pēc citas dalībvalsts centrālās iestādes lūguma sniegtu palīdzību bērna atrašanās vietas noteikšanā, ja ir ziņas, ka bērns varētu atrasties tās dalībvalsts teritorijā, kurai izteikts lūgums, un atrašanās vietas noteikšana ir nepieciešama, lai **piemērotu** šo regulu;

Pamatojums

Šis grozījums ir nepieciešams, lai pielāgotu pārstrādāšanas priekšlikumu ierosinātajai eksekvatūras vispārējai atcelšanai. Tas, vai automātisku izpildi varētu uzskatīt par „lūgumu” un vai līdz ar to varētu rasties nevajadzīgi pārpratumi, varētu būt apspriežams jautājums.

Grozījums Nr. 54

Regulas priekšlikums

63. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(d) sekmētu saziņu starp iestādēm, jo īpaši 14. panta, 25. panta 1. punkta a) apakšpunkta, 26. panta 2. punkta un 4. punkta otrās daļas piemērošanas nolūkā;

Grozījums

(d) sekmētu saziņu starp **tiesu** iestādēm, jo īpaši 14. **un 19.** panta, 25. panta 1. punkta a) apakšpunkta, 26. panta 2. punkta un 4. punkta otrās daļas piemērošanas nolūkā;

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 55

Regulas priekšlikums

63. pants – 1. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ea) informētu personas, kam ir vecāku atbildība, par juridisko palīdzību un atbalstu, piemēram, par bilingvāliem juristiem speciālistiem, lai novērstu to, ka personas, kam ir vecāku atbildība, sniedz piekrišanu, neizprotot savas piekrišanas nozīmi.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 56

Regulas priekšlikums

63. pants – 1. pants – g punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(g) ja tās uzsāk vai veicina tiesvedības uzsākšanu par bērnu atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, nodrošinātu, ka dokumentācija, kas tiek gatavota saistībā ar šo tiesvedību, izņemot gadījumus, kad ārkārtas apstākļu dēļ tas nav iespējams, ir sagatavota sešu nedēļu laikā.

(g) ja tās uzsāk vai veicina tiesvedības uzsākšanu par bērnu atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, nodrošinātu, ka dokumentācija, kas tiek gatavota saistībā ar šo tiesvedību, izņemot gadījumus, kad ārkārtas apstākļu dēļ tas nav iespējams, ir sagatavota **un iesniegta tiesā vai citā kompetentā iestādē** sešu nedēļu laikā.

Grozījums Nr. 57

Regulas priekšlikums

64. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts

1. Pēc pamatota lūguma, ko iesniegusi tādas dalībvalsts centrālā iestāde vai cita iestāde, ar kuru bērnam ir būtiska saikne, bērna pastāvīgās dzīvesvietas un atrašanās dalībvalsts centrālā iestāde **var** tieši vai ar iestāžu vai citu struktūru starpniecību:

Grozījums

1. Pēc pamatota lūguma, ko iesniegusi tādas dalībvalsts centrālā iestāde vai cita iestāde, ar kuru bērnam ir būtiska saikne, bērna pastāvīgās dzīvesvietas un atrašanās dalībvalsts centrālā iestāde tieši vai ar iestāžu vai citu struktūru starpniecību:

Grozījums Nr. 58

Regulas priekšlikums

64. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Ja tiek apsvērts lēmums lietā par vecāku atbildību, dalībvalsts kompetentā iestāde, ja bērna situācija to prasa, **var lūgt** citas dalībvalsts iestādi, kuras rīcībā ir informācija, kas attiecas uz bērna aizsardzību, paziņot šo informāciju.

Grozījums

2. Ja tiek apsvērts lēmums lietā par vecāku atbildību, dalībvalsts kompetentā iestāde, ja bērna situācija to prasa, **lūdz** citas dalībvalsts iestādi, kuras rīcībā ir informācija, kas attiecas uz bērna aizsardzību, paziņot šo informāciju.

Grozījums Nr. 59

Regulas priekšlikums

64. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a *Ja tiek izskatīta lieta par vecāku atbildību, bērna pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts centrālā iestāde bez kavēšanās par procesa pastāvēšanu informē bērnu vai vienu no vecākiem valstspiederības dalībvalsts centrālo iestādi.*

Grozījums Nr. 60

Regulas priekšlikums

64. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Dalībvalsts kompetentā iestāde **var lūgt** citas dalībvalsts iestādēm palīdzību, lai īstenotu lēmumus lietās par vecāku atbildību, kuri pieņemti saskaņā ar šo regulu, īpaši, lai nodrošinātu saskarsmes tiesību efektīvu īstenošanu, kā arī tiesības saglabāt regulārus tiešus kontaktus.

Grozījums Nr. 61

**Regulas priekšlikums
64. pants – 5. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

5. Tādas dalībvalsts iestādes, kurā nav bērna pastāvīgā dzīvesvieta, pēc **personas** lūguma, kas pastāvīgi dzīvo šajā valstī un cenšas iegūt vai saglabāt saskarsmes tiesības ar bērnu vai pēc citas dalībvalsts centrālās iestādes lūguma, vāc informāciju vai pierādījumus, kā arī izdara atzinumu par **šīs personas** piemērotību izmantot saskarsmes tiesības un par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem saskarsmes tiesības būtu jāizmanto.

Grozījums Nr. 62

**Regulas priekšlikums
64. pants – 5.a punkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums Nr. 63

Grozījums

3. Dalībvalsts kompetentā iestāde **lūdz** citas dalībvalsts iestādēm palīdzību, lai īstenotu lēmumus lietās par vecāku atbildību, kuri pieņemti saskaņā ar šo regulu, īpaši, lai nodrošinātu saskarsmes tiesību efektīvu īstenošanu, kā arī tiesības saglabāt regulārus tiešus kontaktus.

Grozījums

5. Tādas dalībvalsts iestādes, kurā nav bērna pastāvīgā dzīvesvieta, pēc **vecāka vai ģimenes locekļa** lūguma, kas pastāvīgi dzīvo šajā valstī un cenšas iegūt vai saglabāt saskarsmes tiesības ar bērnu vai pēc citas dalībvalsts centrālās iestādes lūguma, vāc informāciju vai pierādījumus, kā arī izdara atzinumu par **šo personu** piemērotību izmantot saskarsmes tiesības un par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem saskarsmes tiesības būtu jāizmanto.

Grozījums

5.a Dalībvalsts iestāde var lūgt citas dalībvalsts centrālajai iestādei sniegt informāciju par šīs dalībvalsts tiesību aktiem attiecībā uz jautājumiem, kuri ir šīs regulas darbības jomā un kuri ir būtiski lietas izskatīšanā saskaņā ar šo regulu. Tās dalībvalsts iestāde, kurai lūgums ir iesniegts, atbild pēc iespējas drīz.

Regulas priekšlikums

65. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Ja iestāde, kurai ir piekritība saskaņā ar šo regulu, apsver bērna ievietošanu *aprūpes iestādē* vai *audžuģimenē* citā dalībvalstī, *pirmkārt*, tā saņem šīs citas dalībvalsts kompetentās iestādes piekrišanu. Šajā sakarā tā ar savas dalībvalsts centrālās iestādes starpniecību pārsūta centrālajai iestādei dalībvalstī, kurā bērns ievietojams, lūgumu sniegt piekrišanu, lūgums ietver ziņojumu par bērnu un ierosinātās ievietošanas vai aprūpes sniegšanas iemeslus.

Grozījums

1. Ja iestāde, kurai ir piekritība saskaņā ar šo regulu, apsver bērna ievietošanu *pie ģimenes locekļiem, audžuģimenēs* vai *drošā aprūpes iestādē* citā dalībvalstī, tā *vispirms* saņem šīs citas dalībvalsts kompetentās iestādes piekrišanu. Šajā sakarā tā ar savas dalībvalsts centrālās iestādes starpniecību pārsūta centrālajai iestādei dalībvalstī, kurā bērns ievietojams, lūgumu sniegt piekrišanu, lūgums ietver ziņojumu par bērnu un ierosinātās ievietošanas vai aprūpes sniegšanas iemeslus. *Dalībvalstis nodrošina, ka bērna vecākiem un radniekiem neatkarīgi no viņu dzīvesvietas ir iespējama regulāra saskarsme ar bērnu, ja vien tas neapdraudētu bērna labklājību.*

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 64

Regulas priekšlikums

65. pants – 4. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ja kompetentā iestāde ir iecerējusi nosūtīt uz citu dalībvalsti sociālos darbiniekus, lai noteiktu, vai ievietošana atbilst bērna interesēm, tā par to informē attiecīgo dalībvalsti.

Grozījums Nr. 65

Regulas priekšlikums

66. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Katra centrālā iestāde sedz savas

4. *Izņemot gadījumus, kad panākta*

izmaksas.

citāda vienošanās starp dalībvalsti, kura izteikusi lūgumu, un dalībvalsti, kurai izteikts lūgums, katra centrālā iestāde sedz savas izmaksas.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 66

Regulas priekšlikums

79. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Līdz [10 gadi no piemērošanas dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas ex post novērtējumu, kas pamatots ar dalībvalstu sniegto informāciju. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu.

Grozījums

Līdz [**pieci** gadi no piemērošanas dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas ex post novērtējumu, kas pamatots ar dalībvalstu sniegto informāciju. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu.

Pamatojums

Grozījums nepieciešams, lai saglabātu teksta iekšējo loģiku.

Grozījums Nr. 67

Regulas priekšlikums

79. pants – 2. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) vecāku atbildības starpniecības procedūru lietu un lēmumu skaitu;

PASKAIDROJUMS

I. Piemērošanas joma

Šis priekšlikums pārstrādāt Padomes 2003. gada 27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr.1347/2000 atcelšanu (Regula Brisele IIa) ir uzskatāms par iniciatīvu Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) ietvaros.

Starp abām jomām, uz ko attiecas regula, laulības un vecāku atbildības jautājumiem, vecāku atbildības jautājumi bija tie, kas Eiropas Komisijas apspriešanās ar ieinteresētajām personām procesā un vairākos pētījumos tika noteikti par tādām, kuri izraisa akūtas problēmas, kā arī tādām, kam ir nepieciešams steidzams risinājums. Pēc tam īpaša uzmanība tika veltīta ar bērnu saistītu procedūru dažu aspektu vispārējai efektivitātei, tostarp jautājumiem par vecāku veiktu bērna nolaupīšanu, bērna pārrobežu ievietošanu, nolēmumu atzīšanu un izpildi, kā arī sadarbību starp valsts iestādēm.

II. Atpakaļatdošanas procedūras

Pārskatīšanas mērķis ir uzlabot nolaupīta bērna atpakaļatdošanas efektivitāti. Pirmkārt, priekšlikums paredz ne ilgāk kā 18 nedēļas visu iespējamo procedūru posmu īstenošanai, proti, atsevišķu 6 nedēļu termiņu pirms izskatīšanas centrālajās iestādēs pieteikuma par bērna atpakaļatdošanu saņemšanai un izskatīšanai (63. panta 1. punkts). Papildu 6 nedēļu termiņš ir noteikts procedūrām pirms izskatīšanas pirmās instances tiesā un pēdējais 6 nedēļu termiņš — pirms izskatīšanas apelācijas tiesā (23. panta 1. punkts). Otrkārt, tajā ir ierobežots pārsūdzēšanas iespēju skaits līdz vienai un uzlikts pienākums tai dalībvalstij, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta tieši pirms nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas, veikt rūpīgu bērna interešu noskaidrošanu, pirms tiek pieņemts galīgais aizgādības lēmums, uzklusot bērnu saistībā ar šo jautājumu ar nosacījumu, ka bērns spēj veidot savu viedokli.

Priekšlikumā ir paredzēts, ka piekritība attiecībā uz bērnu nolaupīšanas lietām ir koncentrēta specializētās tiesās (22. pants). Šīs tiesas ir jānosaka dalībvalstīm un pēc tam jāpaziņo par tām Komisijai. Tas ir viens no svarīgākajiem priekšlikuma jauninājumiem, kas var sekmēt attiecīgā tiesiskā regulējuma pareizu piemērošanu paredzētajā termiņā. Tomēr ir jānorāda, ka jurisdikcijas koncentrācija nedrīkst apdraudēt pilsoņu piekļuvi tiesu iestādēm un atpakaļatdošanas procedūru iekļaušanos laikā, jo īpaši lielākās dalībvalstīs.

Turklāt ar priekšlikumu 26. panta 2. līdz 4. punktā mēģināts uzlabot tā dēvētā „prevalējošā mehānisma” praktisko piemērošanu, paredzot kārtību, kas ievērojama pēc tam, kad, pamatojoties uz 1980. gada Hāgas Konvencijas 13. pantu, mītnes valstī ir izdots rīkojums par neatdošanu atpakaļ. Tas dod tās dalībvalsts tiesai, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta tieši pirms nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas, saglabājot jurisdikciju jautājuma izlemšanai par vecāku atbildību, iespēju „prevalēt” pār jebkuru atpakaļatdošanas tiesas lēmumu, pieņemot lēmumu, ar kuru tiek noteikta bērna atpakaļatdošana. Ar pārstrādāšanas priekšlikumu ievieš jaunu pienākumu tulkot dokumentus valsts oficiālajā valodā, uz kuru tie ir nosūtīti, tā kā tiesai ir arī jāpārskata jautājums par bērna aizgādību, ņemot vērā bērna

intereses, kā arī iemeslus un pierādījumus attiecībā uz lēmumu par bērna neatdošanu atpakaļ.

Visbeidzot, nopietna kaitējuma riska bērnam vai citas nepieņemamas situācijas gadījumā, ja bērnu atdod atpakaļ uz pastāvīgās dzīvesvietas valsti, nepiemērojot drošības pasākumus, ar priekšlikumu ievieš iespēju mītnes dalībvalsts tiesai veikt steidzamus aizsardzības pasākumus (25. panta 1. punkta b) apakšpunkts).

III. Eksekvatūras atcelšana

Ar Regulas Brisele IIa pašreizējo versiju jau ir atcelta procedūra citā valstī taisīta nolēmuma deklarēšanai par izpildāmu („eksekvatūra”) attiecībā uz saskares tiesībām un dažiem atpakaļatdošanas nolēmumiem. Ar pārstrādāšanas priekšlikumu atceļ eksekvatūras procedūru attiecībā uz visiem nolēmumiem, uz kuriem attiecas regulas piemērošanas joma, tostarp aizgādības tiesības, lēmumi par bērnu aizsardzību un ievietošanu. Šo attīstību papildina ar procesuālajām garantijām attiecībā uz tiesājāmā tiesības uz taisnīgu tiesu un efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas ir garantētās saskaņā ar ES Pamattiesību hartas 41. pantu. Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu tas ļautu Eiropas pilsoņiem, kas ir iesaistīti pārrobežu tiesas prāvās, ietaupīt vidēji EUR 2200 par pieteikuma apstrādi, kā arī novērst termiņu neievērošanu.

IV. Pienākums uzklaut bērnu

Bērna uzklautīšanai ir jutīgs temats, un šīs tiesības izriet no Apvienoto Nāciju Organizācijas 1989. gada Konvencijas par bērna tiesībām 12. panta un ir atkārtoti paustas arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 24. panta 1. punktā. Ne 1996. gada konvencija, ne 1980. gada konvencija neparedz vispārēju prasību sniegt bērnam, kas ir formulēt savus uzskatus, patiesu un efektīvu iespēju brīvi paust šos uzskatus tiesvedības vai administratīvas procedūras ietvaros saskaņā ar šo konvenciju. Šāda vispārēja prasība tagad ir iekļauta pārstrādāšanas priekšlikumā. Tomēr jānošķir pienākums sniegt bērnam iespēju tikt uzklautam, ja tas ir spējīgs formulēt savu viedokli, no vienas puses (20. panta 1. punkts), un nozīme, kuru tiesnesis piešķir bērna viedokļiem, no otras puses (20. panta 2. punkts).

Tas nozīmē — tā kā bērna uzklautīšana var veicināt pienācīgu bērna interešu noteikšanu katrā konkrētā gadījumā (jo īpaši nolaupīšanas lietās) —, ka referents uzsver nepieciešamību pievērst īpašu uzmanību bērnu iespējai paust savu viedokli. Tāpēc šāds apsvērums būtu pienācīgi jāatspoguļo tiesu nolēmumos.

Turklāt priekšlikums neskar dalībvalstu noteikumus un praksi par to, kā uzklaut bērnu tiesā. Tas tomēr prasa tiesību sistēmu savstarpēju atzīšanu, kas nozīmē to, ka valstī, nevar atteikties atzīt citas valsts nolēmumu tikai tāpēc vien, ka bērna uzklautīšana tika veikta atšķirīgi, salīdzinot ar standartiem, kurus piemēro minētā tiesa (38. pants).

V. Lēmumu izpilde

Ierosinātās pārstrādātās redakcijas mērķis ir novērst problēmu, ko rada neefektīva izpilde. Pirmkārt, pieteikumu par izpildi ir jāiesniedz tiesai izpildes dalībvalstī, izmantojot procedūras, līdzekļus un kārtību šajā dalībvalstī. Ja izpilde nav notikusi pēc sešām nedēļām no brīža, kad tika uzsākts izpildes process, izcelsmes vai pieteikuma iesniedzēja dalībvalsts centrālā iestāde būtu jāinformē par šo faktu un pamatojumiem tam, kādēļ izpilde nav veikta savlaicīgi.

Visbeidzot, šis priekšlikums paredz ieviest īpašas sabiedriskās kārtības apstākļus, kas aprobežojas ar bērna interešu aizsardzību (40. pants).

VI. Mediācijas loma

Ar priekšlikumu pārstrādātai redakcijai ievieš nepārprotamu pienākumu tiesām aktīvi censties veicināt mediāciju, pārbaudot šajā nolūkā tiesvedības laikā pēc iespējas savlaicīgi lietas dalībniekiem paredzēto iespēju iesaistīties mediācijā, lai bērna interesēs panāktu risinājumu pēc savstarpējas vienošanās (23. panta 2. punkts). Tomēr šādi centieni nedrīkstētu izraisīt nekādu atpakaļatdošanas procedūru aizkavēšanos.

VII. Centrālo iestāžu un citu iestāžu, kurām izteikts lūgums, loma

Priekšlikums pārstrādātai redakcijai pastiprina arī centrālo iestāžu lomu, paredzot, ka dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt, ka kompetento iestāžu rīcībā ir pietiekami finanšu un cilvēkresursi, kas tām ļauj izpildīt uzticētos pienākumus saskaņā ar regulu (61. pants). Šīs iestādes ir ieguvušas kompetences, stājoties spēkā dažādiem Savienības un starptautiskiem instrumentiem, kas novedis pie to darba slodzes pieauguma. Tādējādi tās būtu jānodrošina ar pietiekamu finansējumu un cilvēkresursiem, lai tās varētu pildīt savus uzdevumus. Konkrēti runājot, abu iesaistīto valstu centrālajām iestādēm bērnu nolaupīšanas lietās jāinformē cita citu un to rīcībā jābūt aktualizētai informācijai par lietām, kuras izskatīta tiesās. Tādēļ priekšlikumā par pārstrādāto redakciju tiek uzskatīts, ka centrālās iestādes ir vairāk iesaistītas tiesas procesos par atpakaļatdošanu un izmeklēšanā, pušu atbalstīšanā un mediācijas veicināšanā.

VIII. Apmācības vajadzības

Priekšlikumā par pārstrādāto redakciju apsvērumu un pantu skaits ir ievērojami palielināts. Daudzos no tiem teksts ir paplašināts, un daudzi no tiem tiks būtiski grozīti un pārnumurēti. Šim nolūkam būs nepieciešams izveidot vienkāršu apmācības instrumentu, kas izpaužas kā sistemātiska rokasgrāmata par visiem grozījumiem un jauninājumiem, norādot, kā tie ir saistīti. Turklāt apmācības Savienības un valstu līmenī būtu jāveicina, lai palielinātu informētību par pārstrādāto redakciju, tās saturu un sekām, un tās būtu jāizmanto arī kā līdzekli, lai palīdzētu izveidot savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstu tiesu iestādēm.

IX. Secinājums

Noslēgumā referents pauž uzskatu, ka šis priekšlikums pārstrādāt regulu par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību nepārprotami ir Eiropas Savienības un tās starptautisko ģimeņu interesēs. Pārstrādātā Regula Brisele IIa ir nepieciešama, ņemot vērā starptautisko pāru aizvien pieaugošo skaitu un jaunus dzīvesveidus. Tāpēc lielāka uzmanība jāpievērš tam, lai aizsargātu bērna intereses, kas ir svarīgi ne tikai laulības šķiršanas un laulāto atšķiršanas gadījumos, bet arī tad, ja laulības oficiāli pastāv, bet starp abām pusēm nav reālu attiecību, kas ir periods, kad visbiežāk notiek lielākā daļa bērnu starptautisko nolaupīšanu.

Referents apzinās attiecīgo jautājumu delikātumu un sarežģītību un tādēļ ir ievērojis piesardzību, bet skaidra pieeja varētu palīdzēt rast kompromisu, kas būtu pieņemams visām dalībvalstīm. Izpildes atteikšanas iemeslu racionalizēšana, pienācīga finanšu atbalsta

nodrošināšana centrālajām iestādēm, jurisdikcijas koncentrēšana starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās un bērnu piedalīšanās tiesības, neiejaucoties dalībvalstu noteikumos par kārtību, kādā notiek bērna uzklaušāšana, ir patiesi vērtējami atzinīgi.

Kopumā ierosinātā pārstrādāšana ļaus novērst lielo jucekli un daudzus juridiskās nenoteiktības gadījumus, kā arī nevajadzīgu kavēšanos un sarežģījumus. Tā arī nodrošinās, ka pret bērniem izturas ar cieņu un nevis kā vecāku, attiecīgo organizāciju vai pašu valstu īpašumu. Referents tāpēc ierosina, lai Parlaments par šo priekšlikumu sniegtu atbalstošu atzinumu par šo priekšlikumu ar dažiem grozījumiem, kurus var apspriest normatīvajā rezolūcijā par šo jautājumu.

PIELIKUMS. EIROPAS PARLAMENTA, PADOMES UN KOMISIJAS JURIDISKO DIENESTU KONSULTATĪVĀS GRUPAS ATZINUMS

JURIDISKO DIENESTU
KONSULTATĪVĀ DARBA GRUPA

Briselē, 24.11.2016.

ATZINUMS

**SNIEGTS EIROPAS PARLAMENTAM
PADOMEI
KOMISIJAI**

Priekšlikums Padomes regulai par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu (pārstrādāta redakcija)

COM(2016)0411 *final*, 30.6.2016. — 2016/0190(CNS)

Ņemot vērā 2001. gada 28. novembra Iestāžu nolīgumu par tiesību aktu pārstrādāšanas tehnikas strukturētāku izmantošanu un jo īpaši tā 9. punktu, konsultatīvā darba grupa, kas sastāv no Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu darbiniekiem, 2016. gada 29. septembrī un 27. oktobrī rīkoja sanāksmi, lai cita starpā izskatītu iepriekš minēto Komisijas priekšlikumu.

Šajās sanāksmēs¹ tika izskatīts priekšlikumu Padomes regulai, ar ko pārstrādā Padomes 2003. gada 27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu, kā rezultātā konsultatīvā darba grupa savstarpēji vienojās, ka pelēkā krāsā, ko parasti izmanto būtisku izmaiņu norādīšanai, būtu bijis jāiezīmē šāds teksts:

- ierosinājums 31. apsvērumā pievienot tekstu “*Jo īpaši, ja tām iesniegts tāds citā dalībvalstī pieņemts lēmums par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, kas vairs nav pārsūdzams*” un nobeiguma frāzi “*un attiecīgi jāveic civilstāvokļa aktu atjaunošana*”;
- ierosinājums 41. apsvērumā pievienot tekstu “*visās dalībvalstīs būtu jāizraugās*” un “*būtu jāatbalsta vecāki un kompetentās iestādes pārrobežu tiesvedībā*”;

¹ Konsultatīvā darba grupa strādāja ar priekšlikuma tekstu angļu valodā, kas ir apspriežamā teksta oriģinālvaloda.

- ierosinājums 2. panta 9. punktā pievienot tekstu “*iestāde vai cita struktūra*”;
- ierosinājums 2. panta 10. punktā pievienot tekstu “*vai nolīgumu, kuram ir juridisks spēks saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta*”;
- ierosinājums 21. pantā tagadējo atsauci uz “*2. līdz 8. punktu*” aizstāt ar atsauci uz “*22.–26. pantu*”;
- ierosinājums svītrot Regulas (EK) Nr. 2201/2003 27. panta 2. punktu;
- viss 36. panta 1. punkta teksts;
- viss 38. panta 2. punkta teksts;
- ierosinājums svītrot Regulas (EK) Nr. 2201/2003 42. panta 1. punktu;
- ierosinājums svītrot Regulas (EK) Nr. 2201/2003 51. panta b) punktu;
- ierosinājums 79. pantā vārdu “*piemērošanu*” aizstāt ar vārdiem “*ex post novērtējumu*” un vārdus “*pamatojoties uz*” — ar vārdiem “*kas pamatots ar*”.

Priekšlikuma izskatīšanas rezultātā konsultatīvā darba grupa vienprātīgi secināja, ka priekšlikumā nav citu būtisku grozījumu kā vien tie, kas tajā ir skaidri norādīti. Konsultatīvā darba grupa arī konstatēja, ka attiecībā uz spēkā esošā tiesību akta negrozītajiem noteikumiem priekšlikumā ir paredzēta tikai to kodifikācija, negrozot to būtību.

F. DREXLER
juriskonsults

H. LEGAL
juriskonsults

L. ROMERO REQUENA
ģenerāldirektors

15.5.2017

ATZINUMS SNIEGUSI LŪGUMRAKSTU KOMITEJA

Juridiskajai komitejai

par priekšlikumu Padomes Regulai par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu (pārstrādāta redakcija) (COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS))

Atzinuma sagatavotāja: *Soledad Cabezón Ruiz*

ĪSS PAMATOJUMS

Starp saņemtajiem lūgumrakstiem par bērnu labklājības jautājumiem daudzos ir norādīts uz trūkumiem un/vai nepilnībām šīs labklājības nodrošināšanā. PETI komiteja ir īpaši ieinteresēta aizsargāt bērnu tiesības, un mums jāmeklē mehānismi, lai nodrošinātu, ka tiek uzklautas viņu problēmas un viedokļi, paturot prātā viņu neaizsargātību.

Ierosinātās pārstrādātās redakcijas mērķis ir uzlabot bērnu tiesības, un konkrēti ar to ievieš atsevišķu noteikumu par tiesu iestāžu pienākumu dot bērniem iespēju tikt uzklautiem. Tās mērķis ir arī uzlabot atgriešanas procesa efektivitāti pēc bērnu starptautiskas nolaupīšanas, ko izdarījis kāds no vecākiem, un ar to mēģināts atcelt eksekvatūras procedūras attiecībā uz visām lietām, kas saistītas ar vecāku atbildību. Visi šie jautājumi ir norādīti saņemtajos lūgumrakstos, un lielākoties tie ir saistīti ar situācijām, kad praktiski tiek diskriminēts viens no vecākiem, kurš nav jurisdikcijas dalībvalsts valstspiederīgais.

Atzinuma sagatavotāja uzskata, ka ar priekšlikumu kopumā ir panākts vēlamo mērķi un ka ar to tiek piedāvāti interesanti uzlabojumi. Tomēr viņa arī uzskata, ka priekšlikumā būtu jāizdara dažas izmaiņas, lai to padarītu pat vēl efektīvāku un piedāvātu bērnu interešu, kā arī ES pilsoņu pamattiesību un brīvību kopumā labāku aizsardzību. Šādi rīkojoties, priekšlikums palīdzēs turpināt Eiropas tiesiskuma un pamattiesību telpas efektīvu attīstību.

GROZĪJUMI

Lūgumrakstu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju ņemt vērā šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums

3. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(3) Savienībai ir ļoti svarīga tās tiesiskuma telpas netraucēta un pareiza darbība, ievērojot dalībvalstu atšķirīgās tiesību sistēmas un tradīcijas. Šajā sakarā būtu jāturpina palielināt savstarpējo uzticēšanos pārējo dalībvalstu tieslietu sistēmām. Savienība ir noteikusi sev mērķi izveidot, uzturēt un pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā tiek nodrošināta personu brīva pārvietošanās un tiesas pieejamība. Lai īstenotu šos mērķus, ***tiesvedībā būtu jāstiprina*** personu tiesības, īpaši bērnu tiesības, lai atvieglotu tiesu un administratīvo iestāžu sadarbību un lēmumu izpildi ģimenes tiesību lietās, kurām ir pārrobežu ietekme. Būtu jāsekmē lēmumu civillietās savstarpēja atzīšana, jāvienkāršo tiesas pieejamība un jāuzlabo informācijas apmaiņa starp dalībvalstu iestādēm.

Grozījums

(3) Savienībai ir ļoti svarīga tās tiesiskuma telpas netraucēta un pareiza darbība, ievērojot dalībvalstu atšķirīgās tiesību sistēmas un tradīcijas. Šajā sakarā būtu jāturpina palielināt savstarpējo uzticēšanos pārējo dalībvalstu tieslietu sistēmām. Savienība ir noteikusi sev mērķi izveidot, uzturēt un pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā tiek nodrošināta personu brīva pārvietošanās un tiesas pieejamība. Lai īstenotu šos mērķus, ***ir būtiski, ka tiek stiprinātas*** personu tiesības ***tiesvedībā***, īpaši bērnu tiesības, lai atvieglotu tiesu un administratīvo iestāžu sadarbību un lēmumu izpildi ģimenes tiesību lietās, kurām ir pārrobežu ietekme. Būtu jāsekmē lēmumu civillietās savstarpēja atzīšana, jāvienkāršo tiesas pieejamība un jāuzlabo informācijas apmaiņa starp dalībvalstu iestādēm, ***nodrošinot, ka tiek veikta precīza un nediskriminējoša pārbaude attiecībā uz procedūrām un praksi, ko izmantojušas dalībvalstu kompetentās iestādes, lai aizsargātu bērna intereses un saistītās pamattiesības.***

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums

10. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Šī regula nebūtu jāpiemēro vecāku stāvokļa konstatēšanai, jo šis jautājums atšķiras no vecāku atbildības iegūšanas, kā arī to nepiemēro citiem jautājumiem, kas saistīti ar personu statusu.

Grozījums

(10) Šī regula nebūtu jāpiemēro vecāku stāvokļa konstatēšanai, jo šis jautājums atšķiras no vecāku atbildības iegūšanas, kā arī to nepiemēro citiem jautājumiem, kas saistīti ar personu statusu. ***Tomēr, pieņemot ar vecāku atbildības īstenošanu saistītus lēmumus, kuru pamatā ir šī regula, būtu pienācīgi jāņem vērā visi***

juridiski atzītie vecāku statusa veidi citās dalībvalstīs.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums

13. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(13) Piekritības pamats lietās par vecāku atbildību *ir izveidots*, ņemot vērā bērna intereses, un tas būtu jāpiemēro, ievērojot minētās intereses. Atsauces uz bērna interesēm būtu jāinterpretē, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 24. pantu un 1989. gada 20. novembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām.

Grozījums

(13) Piekritības pamats lietās par vecāku atbildību *vienmēr būtu jāveido*, ņemot vērā bērna intereses, un tas būtu jāpiemēro, ievērojot minētās intereses. Atsauces uz bērna interesēm būtu jāinterpretē, ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7., 14., 22. un 24. pantu un 1989. gada 20. novembra Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par bērna tiesībām. *Ir ļoti svarīgi, lai dalībvalsts, kuras iestādēm saskaņā ar šo regulu ir piekritība lietas izskatīšanai pēc būtības, pēc galīgā lēmuma pieņemšanas, kurā paredzēta bērna atpakaļatdošana, nodrošinātu, ka tiek aizsargātas bērna intereses un pamattiesības, kad bērns tiek atdots, īpaši tad, ja bērnam ir saskarsme ar abiem vecākiem.*

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums

17. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(17) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstu iestādēm, kurām nav piekritības izspriest lietu pēc būtības, pieņemt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus steidzamos gadījumos attiecībā uz bērna personu vai īpašumu, kas atrodas šajā dalībvalstī. Minētie pasākumi būtu jāatzīst un jāizpilda visās pārējās dalībvalstīs, tostarp dalībvalstīs, kurām ir piekritība saskaņā ar

Grozījums

(17) Šai regulai nevajadzētu liegt dalībvalstu iestādēm, kurām nav piekritības izspriest lietu pēc būtības, pieņemt pagaidu pasākumus, tostarp aizsardzības pasākumus steidzamos gadījumos attiecībā uz bērna personu vai īpašumu, kas atrodas šajā dalībvalstī, *vai vardarbības ģimenē vai ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumos, kā noteikts Eiropas Padomes Konvencijā par vardarbības pret sievietēm*

šo regulu, līdz šādas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pieņēmusi pasākumus, kurus tā uzskata par atbilstošiem. Tomēr pasākumi, ko pieņēmusi tiesa vienā dalībvalstī, būtu jāgroza vai jāaizstāj tikai ar turpmākiem pasākumiem, kurus pieņēmusi tiesa tajā dalībvalstī, kurai ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Iestādei, kurai ir piekritība tikai attiecībā uz pagaidu pasākumiem, tai skaitā aizsardzības pasākumiem, ja tai iesniegts pieteikums par lietas būtību, pēc savas iniciatīvas būtu jāpaziņo, ka tai nav piekritības. Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestādei tieši vai ar centrālās iestādes starpniecību par veiktajiem pasākumiem būtu jāpaziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Citas dalībvalsts iestādes neinformēšana kā tāda tomēr nebūtu uzskatāma par pamatojumu pasākuma neatzīšanai.

un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu („Stambulas konvencija”). Minētie pasākumi būtu jāatzīst un jāizpilda visās pārējās dalībvalstīs, tostarp dalībvalstīs, kurām ir piekritība saskaņā ar šo regulu, līdz šādas dalībvalsts kompetentā iestāde ir pieņēmusi pasākumus, kurus tā uzskata par atbilstošiem. Tomēr pasākumi, ko pieņēmusi tiesa vienā dalībvalstī, būtu jāgroza vai jāaizstāj tikai ar turpmākiem pasākumiem, kurus pieņēmusi tiesa tajā dalībvalstī, kurai ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Iestādei, kurai ir piekritība tikai attiecībā uz pagaidu pasākumiem, tai skaitā aizsardzības pasākumiem, ja tai iesniegts pieteikums par lietas būtību, pēc savas iniciatīvas būtu jāpaziņo, ka tai nav piekritības. Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestādei tieši vai ar centrālās iestādes starpniecību par veiktajiem pasākumiem būtu jāpaziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības. Citas dalībvalsts iestādes neinformēšana kā tāda tomēr nebūtu uzskatāma par pamatojumu pasākuma neatzīšanai.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums 18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(18) ***Izņēmuma*** gadījumos tās dalībvalsts iestādes, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta, var nebūt atbilstošākās iestādes, lai izskatītu lietu. Bērna interesēs izņēmuma kārtā vai noteiktos apstākļos iestāde, kurai ir piekritība, var nodot konkrētu lietu citas dalībvalsts iestādei, ja šī iestāde ir piemērotāka, lai izspriestu lietu. Tomēr tādā gadījumā otrai iestādei nebūtu jāļauj nodot piekritību trešai iestādei.

Grozījums

(18) ***Īpaša uzmanība jāpievērš tam, ka izņēmuma gadījumos, piemēram, vardarbības ģimenē vai ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumos,*** tās dalībvalsts iestādes, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta, var nebūt atbilstošākās iestādes, lai izskatītu lietu. Bērna interesēs izņēmuma kārtā vai noteiktos apstākļos iestāde, kurai ir piekritība, var nodot konkrētu lietu citas dalībvalsts iestādei, ja šī iestāde ir piemērotāka, lai izspriestu lietu. Tomēr tādā gadījumā otrai iestādei

nebūtu jāļauj nodot piekritību trešai iestādei.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums

23. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(23) Tiesvedībā lietās par vecāku atbildību saskaņā ar šo regulu, kā arī par atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, būtu jāņem vērā bērna tiesības brīvi paust savu viedokli, un, izvērtējot bērna intereses, šis viedoklis būtu pienācīgi jāņem vērā. Bērna uzklaustīšanai saskaņā ar 24. panta 1. punktu Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un 12. pantu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par bērna tiesībām ir būtiska loma, piemērojot šo regulu. Šī regula tomēr nav paredzēta, lai, piemēram, noteiktu, kā bērns uzklausāms, vai bērnu uzklausa tiesnesis personiski vai īpaši apmācīts eksperts, kurš pēc tam ziņo tiesai, vai arī bērns uzklausāms tiesas zālē vai citā vietā.

Grozījums

(23) Tiesvedībā lietās par vecāku atbildību saskaņā ar šo regulu, kā arī par atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, būtu jāņem vērā bērna tiesības brīvi paust savu viedokli, un, izvērtējot bērna intereses, šis viedoklis būtu pienācīgi jāņem vērā. Bērna uzklaustīšanai saskaņā ar 24. panta 1. punktu Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un 12. pantu Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par bērna tiesībām ir būtiska loma, piemērojot šo regulu. Šī regula tomēr ***neapšaubāmi*** nav paredzēta, lai, piemēram, noteiktu, kā bērns uzklausāms, vai bērnu uzklausa tiesnesis personiski vai īpaši apmācīts eksperts, kurš pēc tam ziņo tiesai, vai arī bērns uzklausāms tiesas zālē vai citā vietā, ***bet, lai aizsargātu bērna attiecīgās pamattiesības, jebkurā gadījumā būtu jāparedz bērna uzklaustīšanas audioieraksts. Ir būtiski, ka, uzklausot bērnu, nodrošina visas nepieciešamās garantijas, kas ļauj saglabāt bērna emocionālo integritāti un intereses, lai viņu aizsargātu, un šā iemesla dēļ uzklaustīšanā būtu jāizmanto profesionālu mediatoru, kā arī psihologu un/vai sociālo darbinieku, kā arī tulku palīdzība. Tas veicinātu arī sadarbību starp abiem vecākiem, kā arī attiecības starp viņiem un bērnu vēlākā posmā.***

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums

26. apsvēruma

(26) Lai iespējami drīz noslēgtu atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, dalībvalstīm būtu jākoncentrē piekritība saistībā ar minētajām lietām vienā vai vairākās tiesās, ņemot vērā to iekšējās struktūras attiecīgai tiesvedībai. Piekritības koncentrācija ierobežotā tiesu skaitā dalībvalstī ir būtisks un efektīvs līdzeklis bērnu nolaupīšanas lietu paātrinātai izskatīšanai vairākās dalībvalstīs, jo tiesneši, kuri izskata biežāk izskata minētās lietas, iegūst īpašas prasmes. Atkarībā no tiesību sistēmas struktūras piekritību bērna nolaupīšanas lietās varētu koncentrēt vienā tiesā visā valstī vai dažās tiesās, piemēram, par atskaites punktu izmantojot apelācijas tiesu skaitu un koncentrējot piekritību starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās vienā pirmās instances tiesā katrā apelācijas tiesas apgabalā. Katras instances tiesai būtu jāpieņem lēmums ne vēlāk kā sešu nedēļu laikā pēc tam, kad tai iesniegts pieteikums vai pārsūdzība. Pārsūdzību skaitu, ko iespējams iesniegt attiecībā uz lēmumu par bērna atpakaļatdošanu vai neatdošanu atpakaļ saskaņā ar 1980. gada Hāgas Konvenciju par bērna nolaupīšanu, dalībvalstīm vajadzētu samazināt līdz vienai pārsūdzībai.

(26) Lai iespējami drīz noslēgtu atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, dalībvalstīm būtu jākoncentrē piekritība saistībā ar minētajām lietām vienā vai vairākās tiesās, ņemot vērā to iekšējās struktūras attiecīgai tiesvedībai. Piekritības koncentrācija ierobežotā tiesu skaitā dalībvalstī ir būtisks un efektīvs līdzeklis bērnu nolaupīšanas lietu paātrinātai izskatīšanai vairākās dalībvalstīs, jo tiesneši, kuri izskata biežāk izskata minētās lietas, iegūst īpašas prasmes. Atkarībā no tiesību sistēmas struktūras piekritību bērna nolaupīšanas lietās varētu koncentrēt vienā tiesā visā valstī vai dažās tiesās, piemēram, par atskaites punktu izmantojot apelācijas tiesu skaitu un koncentrējot piekritību starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās vienā pirmās instances tiesā katrā apelācijas tiesas apgabalā. Katras instances tiesai būtu jāpieņem lēmums ne vēlāk kā sešu nedēļu laikā pēc tam, kad tai iesniegts pieteikums vai pārsūdzība. Pārsūdzību skaitu, ko iespējams iesniegt attiecībā uz lēmumu par bērna atpakaļatdošanu vai neatdošanu atpakaļ saskaņā ar 1980. gada Hāgas Konvenciju par bērna nolaupīšanu, dalībvalstīm vajadzētu samazināt līdz vienai pārsūdzībai. ***Turklāt būtu jānodrošina, ka tiesas spriedumi, kas pasludināti vienā dalībvalstī, tiktu atzīti citā dalībvalstī. Pēc sprieduma pasludināšanas tas būtu arī jāatzīst visā Savienības teritorijā, īpaši tad, ja tas ir bērna interesēs.***

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums 28. apsvērums

(28) Visās lietās, kas attiecas uz

(28) Visās lietās, kas attiecas uz

bērniem, un jo īpaši starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās, tiesu un administratīvajām iestādēm būtu jāapsver iespēja panākt miermīlīgus risinājumus, izmantojot starpniecību un citus piemērotus līdzekļus, **attiecīgā gadījumā ar esošo tīklu un atbalsta struktūru starpniecībai pārrobežu strīdos par vecāku atbildību palīdzību**. Tomēr šiem centieniem nevajadzētu pārmērīgi pagarināt atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju.

bērniem, un jo īpaši starptautiskās bērnu nolaupīšanas lietās, tiesu un administratīvajām iestādēm būtu jāapsver iespēja panākt miermīlīgus risinājumus, izmantojot starpniecību un citus piemērotus līdzekļus, **kas paredzēti, lai pilnībā nodrošinātu bērna tiesību un saistīto papildu pamattiesību aizsardzību**. Tomēr šiem centieniem nevajadzētu pārmērīgi pagarināt atpakaļatdošanas lietas saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju. **Turklāt plašāk būtu jāiesaista tiesībsargi un labāk jāizmanto un jāpielieto viņu speciālās zināšanas.**

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums

30. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(30) Ja tiesa dalībvalstī, uz kuru bērns ir nelikumīgi aizvests vai kurā viņš ir nelikumīgi aizturēts, nolemj atteikt bērna atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, tiesai savā lēmumā būtu jāizdara nepārprotamas atsauces uz attiecīgajiem 1980. gada Hāgas konvencijas pantiem, kuri ir atteikuma pamatā. Tomēr šāds lēmums var tikt aizstāts ar turpmāku lēmumu, ko tiesvedībā par aizgādības tiesībām pēc bērna interešu rūpīgas pārbaudes pieņem tās dalībvalsts tiesa, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta pirms nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas. Ja minētais lēmums nosaka bērna atpakaļatdošanu, atpakaļatdošanai būtu jānotiek, nepieprasot nekādu īpašu minētā lēmuma atzīšanas un izpildes procedūru dalībvalstī, uz kuru bērns ir aizvests, vai kurā viņš ir aizturēts.

Grozījums

(30) Ja tiesa dalībvalstī, uz kuru bērns ir nelikumīgi aizvests vai kurā viņš ir nelikumīgi aizturēts, nolemj atteikt bērna atpakaļatdošanu saskaņā ar 1980. gada Hāgas konvenciju, tiesai savā lēmumā būtu jāizdara nepārprotamas atsauces uz attiecīgajiem 1980. gada Hāgas konvencijas pantiem, kuri ir atteikuma pamatā, **un šāds atteikums jāpamato**. Tomēr šāds lēmums var tikt aizstāts ar turpmāku lēmumu, ko tiesvedībā par aizgādības tiesībām pēc bērna interešu rūpīgas pārbaudes pieņem tās dalībvalsts tiesa, kurā bija bērna pastāvīgā dzīvesvieta pirms nelikumīgas aizvešanas vai aizturēšanas. Ja minētais lēmums nosaka bērna atpakaļatdošanu, atpakaļatdošanai būtu jānotiek, nepieprasot nekādu īpašu minētā lēmuma atzīšanas un izpildes procedūru dalībvalstī, uz kuru bērns ir aizvests, vai kurā viņš ir aizturēts.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums

38. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(38) Lai informētu personu, pret kuru ir prasīta citā dalībvalstī pieņemta lēmuma izpilde, tai **saprātīgā termiņā** pirms pirmā izpildes pasākuma, vajadzības gadījumā pievienojot lēmumu, būtu jāizsniedz ar šo regulu izveidotā apliecība. Šajā gadījumā pirmajam izpildes pasākumam vajadzētu nozīmēt pirmo izpildes pasākumu pēc šādas izsniegšanas.

Grozījums

(38) Lai informētu personu, pret kuru ir prasīta citā dalībvalstī pieņemta lēmuma izpilde, tai **nekavējoties unpirms** pirmā izpildes pasākuma, vajadzības gadījumā pievienojot lēmumu, būtu jāizsniedz ar šo regulu izveidotā apliecība. Šajā gadījumā pirmajam izpildes pasākumam vajadzētu nozīmēt pirmo izpildes pasākumu pēc šādas izsniegšanas.

Grozījums Nr. 11

**Regulas priekšlikums
42. apsvērums**

Komisijas ierosinātais teksts

(42) Konkrētās lietās par vecāku atbildību, kuras ir šīs regulas darbības jomā, centrālajām iestādēm būtu savstarpēji jāsadarbojas, sniedzot palīdzību valsts iestādēm, kā arī personām, kam ir vecāku atbildība. Šādai palīdzībai vajadzētu jo īpaši ietvert bērna atrašanās vietas noteikšanu tieši vai ar citu kompetento iestāžu palīdzību, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu lūgumu saskaņā ar šo regulu, un ar bērnu saistītās informācijas sniegšanu, kas nepieciešama lietas izskatīšanai.

Grozījums

(42) Konkrētās lietās par vecāku atbildību, kuras ir šīs regulas darbības jomā, centrālajām iestādēm būtu savstarpēji jāsadarbojas, sniedzot palīdzību valsts iestādēm, kā arī personām, kam ir vecāku atbildība. Šādai palīdzībai vajadzētu jo īpaši ietvert bērna atrašanās vietas noteikšanu tieši vai ar citu kompetento iestāžu palīdzību, ja tas ir nepieciešams, lai izpildītu lūgumu saskaņā ar šo regulu, un ar bērnu saistītās informācijas sniegšanu, kas nepieciešama lietas izskatīšanai. ***Gadījumos, kad jurisdikcija ir dalībvalstī, kas nav bērna valstspiederības dalībvalsts, jurisdikcijas dalībvalsts centrālās iestādes, lieki nekavējoties, informē bērna valstspiederības dalībvalsts centrālās iestādes.***

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums

46. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(46) **Ja** tas nepieciešams bērna interesēs, dalībvalsts iestādei, kura apsver lēmumu par vecāku atbildību, **vajadzētu būt tiesīgai prasīt** citas dalībvalsts iestādēm sniegt informāciju, kas ir būtiska bērna aizsardzībai. Atkarībā no apstākļiem tā var būt informācija par lietām un lēmumiem attiecībā uz **vecāku** vai bērna brāļiem un māsām vai **vecāka** spēju rūpēties par bērnu vai saskarsmi ar bērnu.

Grozījums

(46) **Īpašos gadījumos, kad** tas ir nepieciešams bērna interesēs, dalībvalsts iestādei, kura apsver lēmumu par vecāku atbildību, **ir jāprasa** citas dalībvalsts iestādēm sniegt informāciju, kas ir būtiska **paša** bērna aizsardzībai. Atkarībā no apstākļiem tā var būt informācija par lietām un lēmumiem attiecībā uz **kādu no vecākiem, piemēram, vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumos, vai par lēmumiem attiecībā uz** bērna brāļiem un māsām, vai **informācija par kāda no vecākiem** spēju rūpēties par bērnu vai saskarsmi ar bērnu. **Šādas spējas novērtējums būtu jāveic profesionālim. Pieņemot lēmumu attiecībā uz spēju rūpēties par bērnu, vecāku valstspiederība, ekonomiskā un sociālā situācija, kultūras un reliģijas īpatnības nekad nedrīkstētu būt noteicoši kritēriji.**

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums

48.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(48a) Būtu jāizveido atbalsta platforma ES iedzīvotājiem, kas citu dalībvalstu tiesās ir iesnieguši prasību par bērna atpakaļatdošanu. Turklāt Savienības iedzīvotājiem, kas pastāvīgi dzīvo citās dalībvalstīs, kurās pieprasa bērna atpakaļatdošanu, būtu jāsaņem atbalsts savās attiecīgajās pārstāvniecībās.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums

7. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalsts iestādēm ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī. Ja bērns likumīgi pārvietojas no vienas dalībvalsts uz citu un iegūst tajā jaunu pastāvīgu dzīvesvietu, piekritība ir jaunās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts iestādēm.

Grozījums

1. Dalībvalsts iestādēm ir piekritīgas lietas par vecāku atbildību par bērnu, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī. Ja bērns likumīgi pārvietojas no vienas dalībvalsts uz citu un iegūst tajā jaunu pastāvīgu dzīvesvietu, piekritība ir jaunās pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts iestādēm, **kā to ir noteikusi ES Tiesa.**

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums

7. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1a) Lai vienkāršotu piekritības jautājumus, dalībvalstis valsts līmenī izraugās tiesu, kura izskata pārrobežu lietas, kas attiecas uz bērniem.

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums

12. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Steidzamos gadījumos tās dalībvalsts iestādēm, kurā atrodas bērns vai bērna īpašums, ir piekritība pieņemt pagaidu pasākumus, ieskaitot drošības pasākumus, attiecībā uz konkrēto bērnu vai īpašumu.

Grozījums

Steidzamos gadījumos tās dalībvalsts iestādēm, kurā atrodas bērns vai bērna īpašums, ir piekritība pieņemt pagaidu pasākumus, ieskaitot drošības pasākumus, attiecībā uz konkrēto bērnu vai īpašumu. **Šie pasākumi nedrīkstētu pārmērīgi kavēt procesu un galīgo nolēmumu pieņemšanu par aizgādības tiesībām un par saskares tiesībām.**

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

12. pants – 2. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestāde, kura ir pieņēmusi aizsardzības pasākumus, tieši vai ar tādas centrālās iestādes starpniecību, kura izraudzīta saskaņā ar 60. pantu, ziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība pēc būtības.

Grozījums

Ciktāl ir nepieciešams aizsargāt bērna intereses, iestāde, kura ir pieņēmusi aizsardzības pasākumus, tieši vai ar tādas centrālās iestādes starpniecību, kura izraudzīta saskaņā ar 60. pantu, ziņo tās dalībvalsts iestādei, kurai saskaņā ar šo regulu ir piekritība pēc būtības. ***Šādai iestādei ir jānodrošina, ka procesā iesaistītie vecāki bez kavēšanās tiek pilnībā informēti par visiem attiecīgajiem pasākumiem viņiem pilnībā saprotamā valodā. Tādējādi ir stingri aizliegts iekasēt tulkošanas izmaksas no vecākiem dalībvalstī, kuras iestādēm saskaņā ar šo regulu ir piekritība izskatīt lietu pēc būtības.***

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums

20. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Īstenojot savu piekritību saskaņā ar šīs nodaļas 2. iedaļu, dalībvalsts iestādes nodrošina, ka bērnam, ***kurš ir spējīgs formulēt savu viedokli***, ir sniegta patiesa un reāla iespēja brīvi paust ***savu*** viedokli attiecīgajā lietā.

Iestāde pienācīgi ņem vērā bērna viedokli, ievērojot viņa vecumu un brieduma pakāpi, un dokumentē viņa apsvērumus lēmumā.

Grozījums

Īstenojot savu piekritību saskaņā ar šīs nodaļas 2. iedaļu, dalībvalsts iestādes nodrošina, ka bērnam ir sniegta patiesa un reāla iespēja brīvi paust ***paša*** viedokli attiecīgajā lietā.

Iestāde pienācīgi ņem vērā bērna viedokli, ievērojot viņa vecumu un brieduma pakāpi, ***īpaši tad, ja bērns ir vecāks par 12 gadiem***, un ***skaidri*** dokumentē viņa ***objektīvos*** apsvērumus lēmumā. ***Sākot no 16 gadu vecuma, bērna vēlmes uzskata par izšķirošu faktoru. Iestāde rada pareizos nosacījumus tā, lai bērns skaidri un vispusīgi pauž paša viedokli, kuru ņem vērā galīgajā lēmumā. Lai noteiktu bērna***

spējas un briedumu, būtu jāizmanto bērnu un ģimenes lietu profesionāļu palīdzība.

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums

23. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Tiesvedības laikā tiesa pēc iespējas ātrāk *noskaidro, vai puses bērna interesēs ir gatavas iesaistīties starpniecībā*, lai panāktu abpusēji pieņemamu risinājumu, ar nosacījumu, ka tas pārmērīgi nekavē procesu.

Grozījums

2. Tiesvedības laikā tiesa pēc iespējas ātrāk *ierosina mediācijas pakalpojumus*, lai panāktu abpusēji pieņemamu risinājumu, ar nosacījumu, ka tas pārmērīgi nekavē procesu. *Mediācija netiek ierosināta ar dzimumu saistītas vardarbības gadījumos. Ja puses piekrīt iesaistīties mediācijā, jurisdikcijas dalībvalsts iestādes nodrošina piekļuvi mediācijas pakalpojumiem.*

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums

31. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Citā dalībvalstī pieņemtu lēmumu izpildes procedūru reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti, ciktāl uz to neattiecas šī regula. *Neskarot 40. pantu, dalībvalstī pieņemtu lēmumu, kas ir izpildāms izpildes dalībvalstī, izpilda saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem kā šajā izpildes dalībvalstī pieņemtu lēmumu.*

Grozījums

1. Citā dalībvalstī pieņemtu lēmumu izpildes procedūru reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti, ciktāl uz to neattiecas šī regula.

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums

34. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Tiesa *vajadzības gadījumā* prasa pieteikuma iesniedzējam atbilstīgi 69. pantam iesniegt apliecības, kurā norādīts

Grozījums

2. Tiesa prasa pieteikuma iesniedzējam atbilstīgi 69. pantam iesniegt apliecības, kurā norādīts izpildāmais

izpildāmais pienākums, būtiskā satura tulkojumu vai transliterāciju.

pienākums, būtiskā satura tulkojumu vai transliterāciju.

Grozījums Nr. 22

Regulas priekšlikums

63. pants – 1. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ea) informē personas, kam ir vecāku atbildība, par juridiskās palīdzības veidiem un atbalstu, piemēram, par bilingvāliem juristiem, kas specializējušies attiecīgajā jomā, lai novērstu to, ka personas, kurām ir vecāku atbildība, sniedz piekrišanu, neizprotot savas piekrišanas nozīmi.

Grozījums Nr. 23

Regulas priekšlikums

64. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2.a Ja tiek apsvērta lēmums lietā par vecāku atbildību, bērna pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts centrālā iestāde par saistītajām tiesvedībām nekavējoties informē bērna valstspiederības valsts centrālo iestādi.

Grozījums Nr. 24

Regulas priekšlikums

64. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. Tādas dalībvalsts iestādes, kurā nav bērna pastāvīgā dzīvesvieta, pēc *personas* lūguma, kas pastāvīgi dzīvo šajā valstī un cenšas iegūt vai saglabāt saskarsmes tiesības ar bērnu vai pēc citas dalībvalsts

5. Tādas dalībvalsts iestādes, kurā nav bērna pastāvīgā dzīvesvieta, pēc *radnieka* lūguma, kas pastāvīgi dzīvo šajā valstī un cenšas iegūt vai saglabāt saskarsmes tiesības ar bērnu vai pēc citas dalībvalsts

centrālās iestādes lūguma, vāc informāciju vai pierādījumus, kā arī izdara atzinumu par šīs personas piemērotību izmantot saskarsmes tiesības un par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem saskarsmes tiesības būtu jāizmanto.

Grozījums Nr. 25

Regulas priekšlikums 65. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

centrālās iestādes lūguma, vāc informāciju vai pierādījumus, kā arī izdara atzinumu par šīs personas piemērotību izmantot saskarsmes tiesības un par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem saskarsmes tiesības būtu jāizmanto.

Grozījums

(1a) Sociālajiem darbiniekiem un citiem darbiniekiem iestādēs, kas atbild par bērna pārrobežu ievietošanu aprūpes iestādē vai audžuģimenē, nodrošina izpratnes veidošanas apmācību.

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums 65. pants – 1.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1b) Dalībvalstis nodrošina vecākiem regulāras apmeklējuma tiesības, izņemot gadījumos, kad tādējādi tiktu apdraudētas bērna intereses.

Grozījums Nr. 27

Regulas priekšlikums 65. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(4a) Ja, iestāde, kurai ir piekritība, nolemj nosūtīt uz citu dalībvalsti sociālo darbinieku, lai noteiktu, vai ievietošana vai adopcija atbilst bērna interesēm, tā par to informē attiecīgo dalībvalsti.

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums

79. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Līdz [10 gadi no piemērošanas dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas ex post novērtējumu, kas pamatots ar dalībvalstu sniegto informāciju. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu.

Grozījums

1. Līdz [5 gadi no piemērošanas dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas ex post novērtējumu, kas pamatots ar dalībvalstu sniegto informāciju. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu.

Grozījums Nr. 29

Regulas priekšlikums

79. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

(b) attiecībā uz izpildes pieteikumiem saskaņā ar 32. pantu tādu lietu skaitu, kurās izpilde nav notikusi sešās nedēļās no brīža, kad tika uzsākts izpildes process;

Grozījums

(b) attiecībā uz izpildes pieteikumiem saskaņā ar 32. pantu tādu lietu skaitu, kurās ***izpilde ir apturēta, uz cik ilgu laiku izpilde atlikta un uz tādu gadījumu skaitu, kuros*** izpilde nav notikusi sešās nedēļās no brīža, kad tika uzsākts izpildes process;

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Jurisdikcija, lēmumu atzišana un izpilde laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un bērnu starptautiskā nolaupīšana (pārstrādāta redakcija)
Atsauces	COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 12.9.2016
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	PETI 12.9.2016
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Soledad Cabezón Ruiz 16.11.2016
Pieņemšanas datums	24.4.2017
Galīgais balsojums	+: 15 -: 0 0: 8
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Soledad Cabezón Ruiz, Pál Csáky, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Peter Jahr, Notis Marias, Marlene Mizzi, Cristian Dan Preda, Gabriele Preuß, Laurențiu Rebegea, Virginie Rozière, Josep-Maria Terricabras, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Miltiadis Kyrkos, Julia Pitera, Ángela Vallina, Axel Voss, Rainer Wieland

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

15	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Cecilia Wikström
GUE/NGL	Albiol Guzmán, Ángela Vallina,
ECR	Notis Marias
ENF	,Laurențiu Rebege,
S&D	Soledad Cabezón Ruiz, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Miltiadis Kyrkos, Marlene Mizzi, Gabriele Preuß, Virginie Rozière,
VERTS/ALE	Margrete Auken, Josep-Maria Terricabras, Tatjana Ždanoka

0	-

8	0
EFDD	Eleonora Evi,
PPE	Pál Csáky, Peter Jahr, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Axel Voss, Jarosław Wałęsa, Rainer Wieland

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Jurisdikcija, lēmumu atzīšana un izpilde laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un bērnu starptautiskā nolaupīšana (pārstrādāta redakcija)		
Atsauces	COM(2016)0411 – C8-0322/2016 – 2016/0190(CNS)		
Datums, kad notika apspriešanās ar EP	15.7.2016		
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 12.9.2016		
Komitejas, kurām lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	LIBE 12.9.2016	FEMM 12.9.2016	PETI 12.9.2016
Komitejas, kurām lūgts sniegt atzinumu Lēmuma datums	LIBE 11.7.2016	FEMM 1.9.2016	
Referenti Iecelšanas datums	Tadeusz Zwiefka 11.7.2016		
Izskatīšana komitejā	22.3.2017	30.5.2017	13.7.2017
Pieņemšanas datums	21.11.2017		
Galīgais balsojums	+ : 22 - : 0 0 : 3		
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Laura Ferrara, Enrico Gasbarra, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Jiří Maštálka, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Axel Voss, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka		
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Isabella Adinolfi, Daniel Buda, Angelika Niebler, Tiemo Wölken		
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	John Flack, Emma McClarkin, Sabine Verheyen		
Iesniegšanas datums	1.12.2017		

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

22	+
ALDE	Jean-Marie Cavada, António Marinho e Pinto
EFDD	Joëlle Bergeron
ENF	Marie-Christine Boutonnet, Gilles Lebreton
GUE/NGL	Kostas Chrysogonos, Jiří Maštálka
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Angelika Niebler, Emil Radev, József Szájer, Axel Voss, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka
S&D	Mady Delvaux, Enrico Gasbarra, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Evelyn Regner, Tiemo Wölken
VERTS/ALE	Max Andersson, Julia Reda

0	-

3	0
ECR	John Flack, Emma McClarkin
EFDD	Isabella Adinolfi

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas